

Čekoslovakai Ir Mes

Amerikon atvyksta Čekoslovakijos prezidentas Beneš. Su čekoslovakais lietuviai turi draugiškumo ryšių, siekiančių žalgirio mūšį (1410 metais), kuriame čekoslovakų karo vadas Žizka akies neteko. Draugiškumo ryšiai atsinaujino, kada Ameriką lankė naujos Čekoslovakijos įkūrėjas, Masarykas, 1918 metais. Philadelphiaj, lietuvių atstovas su čekoslovakų atstovu pasirašė nepriklausomybės pareiškimą. Draugiški buvo ryšiai ir tarp Nepriklausomos Lietuvos ir Nepriklausomos Čekoslovakijos. Lietuva Čekoslovakijoje savo pinigus ir medalius kaldinosi. Tokiu būdu, lietuviams buvo nemalonu girdėti gandus, būk Beneš sutinkas pripažinti Pabaltijo valstybes Rusijai.

Lietuvių tarptautinė politinė veikla dabar labai nedarni, nes negalima tinkamai susisiekti su Europa. Tokiu būdu, nežinome, ar Lietuvos Atstovas Londone yra turėjęs kokių nors pasitarimų su čekoslovakų vadais dėl šių gandy, ar ne. Bet būtų labai naudinga, jei Amerikos lietuvių vadai pasimatytų su p. Beneš ir Lietuvos klausimu nuodugnai išsikalbėtų.

Laisvai Lietuvai kiekvienas draugas tarptautinė plotmė labai reikalingas!

Londono Lietuviai

Lietuviai kalti, kad per šiuos svarbius keturius metus Londone ir Amerikoje neturėjo anglų kalba leidinių, kurie būtų Anglosaksų pasauliui mūsų troškimus aiškinti ir nesuipratimą skleidę. Anglų liberalų savaitraštyje, Manchester Guardian, pavyzdžiui, kovo 5 buvo įdėtas Oxford universiteto profesoriaus laiškas, pilnas nesąmonių apie Lietuvą. Lietuva, girdi, Vokietijos "padaras", negalinti savystoviai ekonominiai išsilaikyti; istorija ir geografija ją prie Sovietijos riša; ji buvo "legaliai" pagal įstatymus Sovietų Sąjungon priimta, ir jos atplėšimas dabar reikštų Sovietijos "draskymą", ir tam panašiai.

Malonu pažymėti, kad Londono lietuviai nesnaudė. Kitą savaitę, tame pačiame savaitraštyje, jau matome P. Bulaičio (Lietuvių Draugijų Anglijoje Federacijos pirmininko) atsaką, po kuriuo pasirašo estų ir latvių draugijų pirmininkai. Atsakyme teisingai nurodoma, kad Lietuva netik ne Vokietijos padaras, bet turėjo prieš vokiečius (bermontininkus) ginklu kariuoti. Lietuva gyveno seniau savystoviu gyvenimu, ir įstengė dabar gyventi. Milžiniška



MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY
Join The Pay-Roll SAVINGS PLAN

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOŽAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston, Mass.

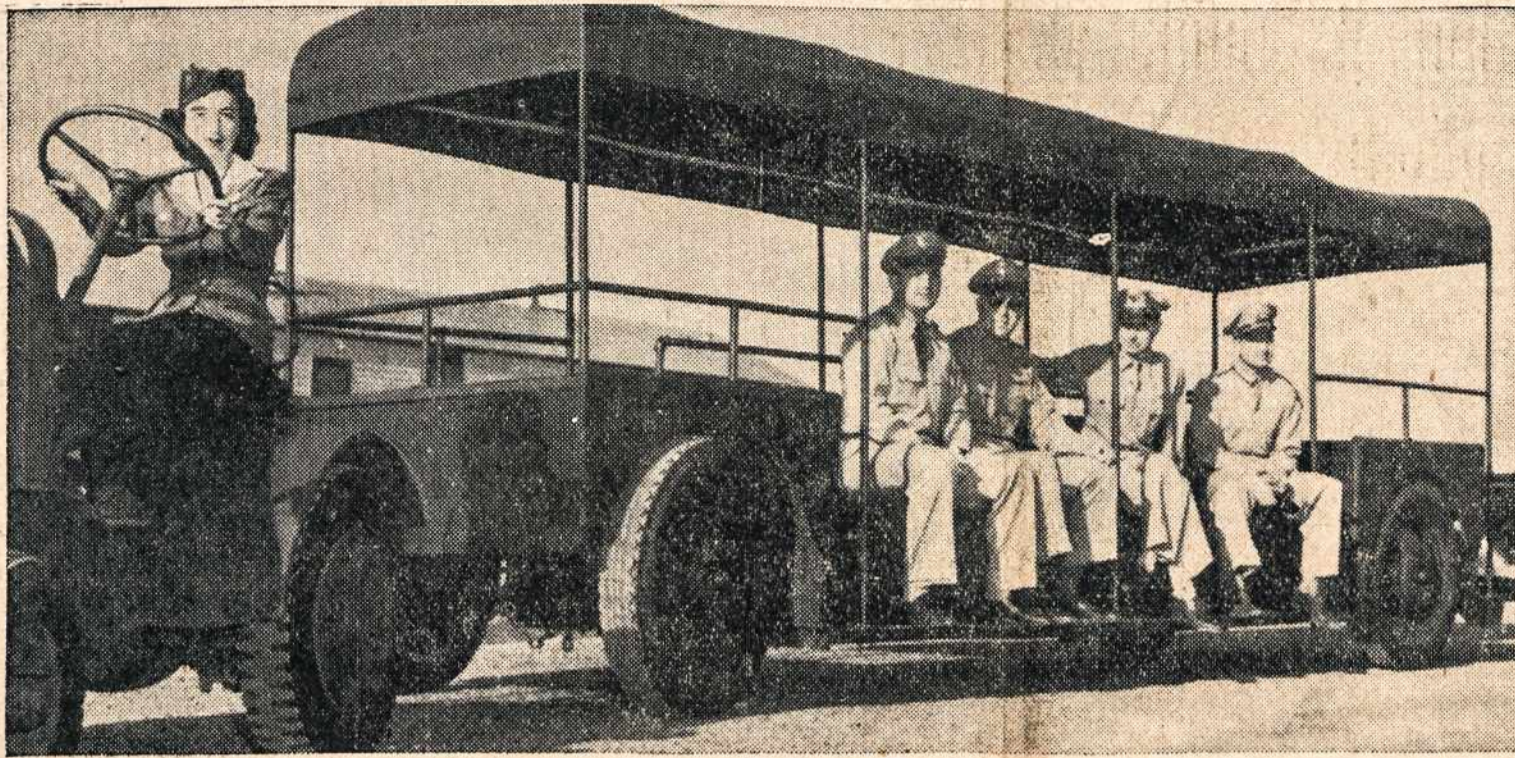
VOL. XXVIII — No. 36.

TEL. South Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) GEGUZES (May) 11 D., 1943 M.

TEL. South Boston 2680

FIVE CENTS



Namų darbo mokyklinis busas, kuris talpina 22 sėdinčius ir 50 stovinčius pasažierius. Jis operuoja Blackland Army Flying School, Waco, Texas. Jo vairuotoja Mrs. Kathryn E. Finley.

Vokiečių Pasiūlymas Lietuviams Prisdėti Prie S. S. Legionų Nepasisekė

Washingtonas — Praeitą savaitę buvo paskelbta Washingtone, kad keturi Vokiečių pasiūlymai lietuviams prisdėti prie S. S. Legiono nepavyko.

Atsakydami į kiekvieną prašymą, lietuvių požemių spauda kreipėsi į jaunimą,

Rusija, su 162 milijonais gyventojų, pavyzdžiui, iš Anglijos 1936 metais prekių nupirkusi už 3,492,459 svarus sterlingų, o mažos Pabaltijo valstybės, turinčios tik 6 milijonus gyventojų, nupirko už 3,626,986 sv. st. Sovietijai, matyti, Pabaltijo uostai nebuvo reikalingi, nes jais nesinaudojo, nežiūrint visų lengvatų, kurias Latvija ir Estija davė. Pabaltijo valstybės nereikalingos Sovietijai net Leningradą ginti. Bulaitis nurodo, jog vokiečiai Lietuvai ir Latvijai paėmė į dešimtį dienų, bet Leningrado vistiek niekados neįveikė.

Pasibaigė, O Mes Nežinome

Victory Paskola pasibaigė. Tą uždavinį Amerikos visuomenė išsprendė su kaupu. Paruota bonų už beveik 17-ką bilijonų dolerių. Kiekvienam lietuviui aišku, kad lietuviai, kaip Amerikos visuomenės patriotinga dalis, savo paskirtį šimtu nuošimčių atliko. Bet jei kas mūsų paklaustų: "na, kiek-gi, Amerikos lietuvių šios paskolos išpirko?" mes negalėtume nei bendra suma atsakyti. Nežiūrint daugkartinio raginimo spaudoje, dar neturime žmogaus, ar įstaiagos, kuri pasišvęstų rinkti informacijas apie Amerikos lietuvių finansinį prisidėjimą šiame kare prieš ašį. Šis dalykas tai Amerikos lietuvių tautinės garbės dalykas, ir būtų labai naudinga, jei pasireikštų iniciatyva klausimą išaiškinti.

NACIAI PLANUOJA SUNAIKINTI GRAIKIJĄ

Londonas, geg. 10 — Vokietijos naciai, prisibijodami Alijantų invazijos per Balkanus, praneša iš Turkijos, grasina, kad jeigu jiems prisėtų trauktis iš Graikijos, tai jie tą kraštą paverstų į griuvėsius.

Pranešimai iš Istanbul sako, kad naciai nukirto visą Graikijos susisiekimą su kitais pasaulio kraštais ir kad visame krašte vedamas baisus teroras. Naciai įsteigė specialius karo teismus Athens, Patras ir Salonikoj.

(Britų radio sako, kad graikų savanoriai išstrenkė Ašies okupantus iš 'kitų kaimelių' Olympus srityj). Ašies pasiruošimas prieš invaziją pasireiškęs Dodecanese salose, Bulgarijoj ir Graikijoj.

Nužudė Nacių Vadą Lenkijoj

Londonas, geg. 10 — Pranešama, kad gegužės 2 d., Krakujoj nušovė gen. Wilhelm Kruger, gestapo viršininką Lenkijai ir principalų nacių teroro organizatorių prieš lenkus.

Sakoma, kad požemių teismas yra nuteisęs mirti O.W.I.

Sovietų Komisarai Kaltina Lenkus Šnipinėjimu

Maskva, geg. 10 — Šiandienomis Sovietų Sąjungos užsienių reikalų vice-komisarai Andrius J. Višinskis išleido pareiškimą, kuriame kaltina lenkų vyriausybę išstremimui ir lenkus, būvusius Sovietų Rusijoje. Tame pareiškime sakoma, kad Sovietų Sąjungai pasirašius sutartį su lenkų vyriausybe, Sovietijoj lenkai buvę apginkluoti, mokinami ir maitinami su tą sąlyga, kad jie prasilavinę stos į karo frontą ir bendrai su raudonąja armija kovos prieš priešą — Vokietijos nacius. Tačiau lenkai vilkinę ir neparodę noro stoti kovoti. Vėliau lenkams buvo sumažintas maisto kiekis,

Prezidentas Sveikina Karo Vadus Tunisijoj

Washington, D. C., geg. 10 — Alijantų karo jėgoms laimėjus pergalę Tunisijoj, Prezidentas Rooseveltas pasiuntė pirmą viešą sveikinimą gen. Dwight D. Eisenhower ir gen. Henri H. Giraud.

Sovietai ir kiniečiai taip pat džiaugiasi Alijantų pergale Tunisijoj.

Lenkų Divizijos Rusijoj

Maskva, geg. 10 — Pranešama, kad lenkai jau pradėjo organizuoti divizijas, kurios bendrai su raudonąja armija kovos prieš vokiečius.

(Pranešime nemini lenkų valdžios išstremime santykių nutraukimą su Sovietais).

Izvestia, oficialis Sovietų valdžios laikraštis šiaip komentuoja:

"Liaudies Komisarų Taryba yra patenkinta Lenkų Patriotų Lygos U.S.S.R. adresuotu prašymu leisti sudaryti lenkų divizijas bendrai kovai su Raudonąja Armija prieš priešą".

Kiek ankščiau Wanda Wasilewska, lenkų patriotų vadovė, pranešė, kad jau esą sudaryta Lenkų Kosciuszkos divizija, kuri stos bendrai su raudonąja armija kovoti prieš priešą. Toji divizija turi tradicinę lenkų vėliavą.

Iš to galima suprasti, kad Sovietų valdžia leido lenkams komunistams organizuoti lenkus į divizijas. Toji lenkų kariuomenė neturi jokių santykių su lenkų valdžia Londone.

Areštavo 100 Prancūzų Toulone

Zurich, Šveicarija, geg. 10 — Vokietijos nacių agentai areštavo 100 prancūzų Toulone po to, kai sabotažininkai suardė ten radio stotį.

Alijantai Sutriuškino Ašį Tunisijoj

Apsupo 120,000 Priešo Kareivių — 50,000 Paėmė Į Nelaisvę

Iš Alijantų Centro, Šiaurės Afrika, geg. 10 — Ašies karo jėgos sutriuškintos Tunisijoj. Pereitą savaitę Alijantų karo jėgos užėmė Bizerte ir Tunis. Tai strateginiai punktai. Ašies karo jėgos betvarkiai bėgo, bet kur? Gal būti į Siciliją (Italijos salą), bet ir ten Alijantų karo jėgos nedavė ramybės, bombardavo Palermo ir Empedocio uostą.

Alijantai, užimdami Bizerte ir Tunis, apsupo 120,000 priešų kareivių; paėmė į nelaisvę 50,000 kareivių ir keturius generolus.

Ašies vadai buvo įsakę savo kareiviams nesitraukti, bet stovėti ir kautys. Jie turėjo stovėti, bet turėjo pasiduoti Alijantams, nes matė, kad nėra išeities. Vokiečiai buvo labai nustebinti Alijantų vienetų staugiais ir netikėtais veiksmiais.

Penki tūkstančiai vokiečių, matydami, kad negalės atsilaikyti prieš Amerikiečius, pasidavė besąlyginiai.

Dabar Alijantai apvalovė Tunisiją nuo priešų ir ruošiasi invazijai.

Daugiau kaip 400 Amerikiečių lėktuvų puolė Sicilijos uostą Palermo. Kiti Alijantų lėktuvai bombardavo Pantelleria salą (Italijos).

Britai, įėję į Tunis, sužinojo, kad jų bombardavimas iš oro buvo toks sėkmingas, kad užims mėnesius, kol tas uostas bus atstatytas.

Greitu Laiku Įvyks Invazija, Sako Giraud

Londonas, geg. 10 — Gen. Henri Honore Giraud, prancūzų vadas Šiaurės Afrikoj, pareiškė savo žmonėms, kad "ryt bus puolamos Europos tvirtovės", ir kad kova bus "sunki — gali būti ilga". Jis pareiškė, kad invazija bus daroma iš šiaurės ir pietų, iš rytų ir vakarų, ir ragino prancūzus veikti tuo pačiu kartu prieš vokiečius okupuotuose kraštuose.

Giraud kalba buvo transliuojama per radio iš Algiers.

Sovietų Oro Jėgos Pradėjo Naują Vajų Prieš Priešą

Sunaikino 930 Priešo Lėktuvų — Atmušė Nacių Puolimus Kuban Srity

Londonas, geg. 10 — Sovietų Oro Jėgos Amerikoje pastatytais lėktuvais puolė priešų karo jėgas ir sunaikino 930 vokiečių lėktuvų per vieną savaitę. Tuo pačiu laiku rusai prarado 235 savo lėktuvus.

Raudonoji armija Kaukaze smarkiai puolė vokiečių kontra-puolimus ir juo sumušo taip, kad grėsia vokiečiams netekti Novorosijsko, kaip praneša Maskvos žinios.

Pereitą šeštadienį raudonieji puolė priešą iš oro keliose vietose centraliniame ir pietiniame fronte. Sunaikino 75 priešų lėktuvus, o tuo pačiu laiku prarado 21 savo lėktuvą. Sunaikino vokiečių geležinkelio stotis, pastatus ir sandėlius Bryanske, Poltavoj, Kirovoj, Belgorode ir keliuose kituose punktuose. Be to, sovietų lėktuvai, smarkiai puolė nacių prekinis traukinius, kuriais vežė įvairius daiktus iš Ukrainos į Vitebską.

Sovietai puola priešą netik Kaukaze, bet visuose frontuose. Jų karo jėgos smarkiai veikia ir centraliniame fronte. Smolensko fronte raudonieji sunaikino keturiolika prekinis traukinių, keturius lo-

komotyvus, du kovotojus lėktuvus ir daugiau kaip dvidešimt penkis sunkvežimius.

★ 1942 m. rudenį sukako 35 metai nuo pirmosios legalios lietuviškos mokyklos įsteigimo Lietuvoje. Pirmoji lietuviška mokykla buvo įsteigta Vilniuje 1907 m.

Gen. Devers Paskirtas Amerikos Vyriausiu Komandierium Europos Srity

Washington, D. C., geg. 10 — Žuvus Amerikos vyriausiam komandieriui Europos srity gen. Frank M. Andrews, tapo paskirtas į jo vietą gen. leit. Jacob L. Devers. Jis yra 55 m. amžiaus.

8,300,000 Vyrų Karo Tarnyboje

Washington, D. C., geg. 10 — Paul V. McNutt, karo vyrų jėgos komisijos pirmininkas, pareiškia, kad Jung. Valstybių karo tarnyboje yra apie 8,300,000 vyrų, jį imant ir karininkus. McNutt sako, kad iki šių metų pabaigos karo tarnyboje bus 10,700,000 vyrų.

Pirkite Karo Bonus ir Stampus

IVAIRIOS ŽINIOS

Naciai Pakorė Du Lietuvių

★ Vokiečių laikraščiai skelbia, kad Lietuvoje buvę viešai pakarti du Lietuvos piliečiai, apkaltinti banditizmu. Kornikovas Kostas pakartas Žygaičiuose, o Jackys - Jacevičius Juozas — Eržvilke.

Lenkų Armijoje Yra Ir Keltas Lietuvių

(LKFSB) Tarp lenkų kareivių mūsų Londono korespondentui teko sutikti vieną kalbantį lietuviškai. Jisai papasakojo, kad esąs gimęs Škotijoje, bet jo motina — Papečiūtė — kilusi iš Gižų, Marijampolės apskr. To kareivio žinios, dabar stovinčiuose Londone, esą apie 15 lietuvių. Kaikurie esą pabėgę iš Lietuvos ir nesant lietuviškų dalinių įstoję į kariuomenę, lenkų dalinius. Valgykloje jie dažnai tarp savęs ima kalbėtis lietuviškai, kas nepatinka lenkams ir nuo karštesniųjų kartais sulaukia priekaištų.

★ Vokiečių komisaras Cramer paskelbė įsakymą, pagal kurį visi kauniečiai, apsigyvenę Kaune po 1940 m. birželio 15 d., t. y. bolševikų okupacijos metu, turi specialiai užsiregistruoti. Matomai, jie bus iš Kauno miesto iškelti.

Daug Areštų Lietuvoje

★ Vokiečių laikraščiai vis dar daug vietos pašvenčia kovai prieš "nelegalinę prekybą" maisto produktais Lietuvoje. Pereitų metų lapkričio mėnesį už kainų kėlimą esą pasodinta į Kauno kalėjimą 487 žmonės, už naminės degtinės varymą — 40, už slaptą gyvulių skerdymą — 14 žmonių. Kauno prekyvietėje tą mėnesį buvę suimti 55 žmonės. Be to, 41 žmogus suimtas kaip "bedarbis"; jie buvę pasiūsti į darbo stovyklą. Laikraštis su pasitenkinimu pabrėžia, kad dabar Lietuvoje esą įrengta "pakankamas skaičius darbo stovyklų", tad visiems "spekuliantams" užteks vietos. Ypatingai sunkiais atsitikimais vokiečių teismas bausiąs mirties bausme.

Įtakingi Anglai Susirūpino Vaduoti Iš Ištrėmimo Kun. Mažoną

(LKFSB) Mūsų Londono korespondentas praneša, kad pas jį lankėsi grafas Jurgis Beningsen, didelis kun. VI. Mažono gerbėjas. Grafas Bennigsen daro pastangų kun. Mažoną atgabenti į Londoną. Turimomis žiniomis, kun. Mažonas dabar esąs apie Sibiro vidurį, Krasnojarsko apygardoje.

Britai Išsitraukė Iš Buthedaung

New Delhi, India, geg. 10 — Britų ir Indų karo jėgos vakarinėje Burmoje išsitraukė iš Buthedaung, vienos iš paskutinių vietų, kurioje laikėsi japonų okupuotoj Burmos kolonijoj. Britų ir indų karo jėgos išsitraukė sekmingai į šiaurvakarus ir tokiu būdu išvengė pavojaus, kuris grėsė iš japonų.

Amerikiečiai Vėl Bombardavo Japonus Kiskoj

Washington, D. C., geg. 10 — J. V. Karo Laivynas praneša, kad Amerikos didieji bombanešiai vėl smarkiai bombardavo japonų bazes Kiskoj ir Burmoje. Padarė daug priešui nuostolių. Visi bombanešiai saugiai grįžo.

Muzikai, Gabi Lietuvaitė

(LKFSB) H. Mockevičiūtė, kuri dabar gyvena Chicagoje, jau besimokydama aukštesnėje mokykloje, paskelbus konkursą, išėjo laimėtoja, sukurdama žodžius ir melodiją vienai dainelei. Nuo pat šešerių metų, kai ji dar gyveno Dayton, Ohio, mokinosi muzikos. Nors ir giliau nestudijavusi kompozicijos, ji yra sukūrusi apie 200 dainų melodijų. Kaikurias iš jų ruošiasi chorai panaudoti. Mockevičiūtė dar jauna tik ką prašūkos 20 metų ir jei ji turės galimybių pagrindiau prasilavinti muzikos, ypač kompozicijos srityje, iš jos galime tikėtis gražių dalykų. Ji taip gi myli Lietuvą: prieš šį karą susirašinėjo su viena lietuvaite, kuri jai kartą atsiuntė lietuvišką savo pačios parašytą eilėraštį. Mockevičiūtė juo susižavėjusi, pritaikė — sukūrė muziką.

Anglijos Lietuviai Išsilgę Knygų Apie Lietuvą

LKFSB pasiuntė Londono lietuviams laikraščių knygų apie Lietuvą. Pasirodo, kad pašto susisiektas veikia neblogai ir lietuvių knygas gavo. Siuntinys buvo išsiųstas vasario 10 d., o knygas gavo kovo 23 d. Įdomu, kad maždaug tuo pačiu laiku oro paštu išsiųstas laiškas atėjo į Londoną tik kokią porą dienų anksčiau. Mūsų korespondentas praneša, kad Anglijoje sunkiau su knygų leidimu: cenzūra griežčiau žiūri, o ir kai ji praleidžia, ne visų kraštų reikalus ginančios knygos vienodai lengvai gali gauti popieros. Estas Baud'as yra parašęs labai gerą veikalą apie Baltijos kraštų ekonominius klausimus. Daug mėnesių praėjo, kol gavo reikiamus leidimus ir dar nežinia ar dėl karo sunkumų galės knygelę išleisti.

Remk šios šalies apsigyntąjį! Pirk Defense Bonds ir Stamps.



Šuo karo fronte išmokintas parodė, kad sugeba nuginkluoti Aleutų salose esančius japonus. Lieut. Colonel Guy Emry, susipažįsta su šios rūšies šunim.

Jung. Valstybių Kova Su Transportacija

Transportacijos kova kontinentinėse Jung. Valstybėse dabar atrodo išlaimėta... bet laikinai.

OWI tiki, kad visuomenės supratimas visos transportacijos padėties yra būtinais reikalingas dėl jos kooperacijos valdžios programoje konservavimui gumos, ir pėsčialinime automobiliais. Kad visuomenė geriau suprastų militarės ir civilios transportacijos problemas, OWI padarė tyrinėjimą šios padėties.

Darbu organizacijos, u-nijos, ir kitos transportacijų kompanijos, kaip ir valdžios agentūros buvo konsultuotos prirengime šio raporto.

Praėjusių kelių mėnesių transportacijos patvarkymai seka:

1. Geležinkelių transportacija žymiai geresnė, negu per praeitą karą. Geležinkeliai transportuoja kariuomenę ir civilius patogiai ir be jokių trukdymų.
2. Refrigeratoriai (kara), kurie grįždavo tušti į vakarus arba į pietus, dabar grįžta prikrauti tavoru.
3. Autobusai, gatvekarai, automobiliai ir net bakskarai (box cars) pristato darbininkus į darbą ir į namus.
4. Tankų karai (tank cars) dabar transportuoja didelę dalį aliejaus, kuri taikos metu, būtų keliavusi vandenio takais. "Big Inch" vamzdis (pipeline), kuris slenka vis arčiau į rytus iš Texas valstybės, jau dabar perduoda 60,000 bačkų aliejaus į dieną Norris City, Illinois.
5. Laiveliai, kurie buvo nevertojami, dabar pristato karo reikmenis upėmis ir kanalais.
6. Trokai transportuoja tavorą į abi puses — veždami ir parveždami.
7. Lėktuvai priima tikrai pasažierius, kurie turi atlikti svarbius darbus.

Kitos pusės transportacijos problema nelabai šviesi. OWI raportuoja, kad —

1. Mūsų transportacijos įrengimai jau baigiasi.
2. Geležinkelių pasažieri-

nai įrengimai, busai, automobiliai, padangos ir tantų karai irgi baigiasi, ir nebus atnaujinti.

3. Darbininkų trūkumas yra labai rimtas, ir gali dar pablogėti.

Transportacijos problemos, kurios pasilieka neišrištos, yra transportacija aliejaus ir transportacija darbininkų į karo fabrikus.

Raportas išpėja, kad geležinkelių operavimas turės prisilaikyti tam tikrų taisyklių ir privatūs pasažieriniai automobiliai turės prisidėti prie transportavimo grupės žmonių, kad palengvinti transportacijos problemą. O.W.I.

Iš Vienos Parapijos 450 Jaunuolių Kariuomenėn

(LKFSB) Daugiau, kaip 450 Waterburio lietuvių parapijos jaunuolių tarnauja kariuomenėje. Nerūdai iš jų yra pasiekę aukštus laipsnius: majoras Marčelynas — Alaskoje, apie 5 kapitonas, apie 15 leitenantų, keletas nurių ir WAACS.

Rumunijos Šventė

(LKFSB) Gegužės 10 d. yra Rumunijos šventė. Šitas pietų - rytų Europos kraštas apima 74,214 kv. mylias, taigi pusantro karto tiek, kiek New Yorko valstybė. Gyventojų turi daugiau trylikos milijonų. Gaila, kad to krašto gyventojai dabar turi priklausyti naciams ir tas gausus turtais kraštas priverstas tarnauti nacių karo mašinai. Rumunijos žemė derlinga, keturi penktadaliai gyventojų užsiima žemės ir gyvulių ūkiu. Kraštas turi savo druskos, žibalo, lignito, aukso, geležies, vario, cinko, piritro. Daug turi vynuogių ir kitų vaisinių sodnų. Gyventojai daugiausia graikų ortodoksų tikybos, katalikų — nepilni du milijonai. USA paskelbė Rumunijai karą perreitų metų birž. 5 d.

Pirkite Karo Bonus ir Stamps

Pabaltijo Valstybės Priešinasi Nacių Jungui

Washingtonas — Neapykanta Nacių Pabaltijai palapsniui pasireiškė, kad lietuvių, estų ir latvių pasipriešinimai vis augs, pagal ilgą pranešimą švedų laikraštyje Trots Allt, kovo 26.

"Kada vokiečiai atėjo į Pabaltijo Valstybes, daugelis iš jų žuvo be pėdgelis ir juos žiūrėjo, kaip išvaduotojus nuo bolševikų jungo", straipsnis sako. "Bet kaip tik Rosenbergo civilii administracija pradėjo veikti, latviai radosi fizinėje ir moralėje priespaudoje po Vokiečių "herrenvolks", ir neapykanta augo diena iš dienos. Draugiškas jausmas Vokiečiams pasikeitė į neapykantą".

"Viskas turėjo būti suvokietinta. Rygoje, mažiau 54 gatvių vardai buvo pakeisti į vokiškus vardus, kurie buvo paimti iš jų militarės istorijos ir nacių "lyderių". Racionavimas maisto duoda žymiai daugiau vokiečiams, negu vietiniams. Vokiečiai visada gali gauti savo kiekį maisto, bet latviai ne visada gauna net racionuoto maisto. Po balandžio 1 d., 1943 m. Vokiečiai gali eksportuoti maistą į Vokietiją, už kurį mokama Vokietijoje, ir šis vis daugiau apsunkins žmones. Latvis ūkininkas priverstas atiduoti beveik visą savo derlių okupantams; žuvininkas gali pasilikti tik 1½ kilogramų žuvis. Kada derlius nuimtas; vokiečių valdininkas pereina ūkius ir suima visą derlių. Visas pienas turi būti atiduotas; pagal specialų leidimą ūkininkas gali pasilikti truputį nugriebto pieno. Pagaliau, jis ir nežino ar ūkis ir tėviškė jam priklausos, ar jis tikrai laikinai prižiūri į vokiečiams.

"Latvių darbininkams irgi labai sunku. Jiems nustatyta dirbti 10 valandų, bet faktinai jie dirba 12 valandų ir už labai mažą sumą, apie 3.60 reichsmarkų per dieną. Patsai darbininkas negali pramisti su tokiu atlyginimu, nekalbama apie jo visą šeimą. Darbas yra priverstinas, ypač lentpiūvėse, kalkių kasyklose ir cemento fabrikuose; darbininkų sąlygos yra baisios. Darbi-

ninkams paskirta truputi daugiau maisto, bet ne galantauota, kad jie tiek gaus. Vokiečiams paskirti restoranai, kur valgis yra geras ir pigus.

"Visa inteligentija yra smarkiai persekiojama; daugelis iš jų žuvo be pėdgelis; gestapo nieko neišaiškina, o latvių policija irgi tyli. Buvę valdininkai ir karininkai, kurie pasipriešino tuoj prapuola. Studentai patriotai irgi persekiojami, ir daugelis iš jų mobilizuoti prie geležinkelio darbų krauti ir iškrauti tavorinius vagonus; 8,000 jaunų vaikinių ir merginų buvo išvežti darbams Vokietijon.

Vokiečių valdininkai viską peržiūri. Net ir savivaldybės vadai kontroliuojami jaunų nacių Pabaltės Vokiečių kilmės, ir jie daro visus sprendimus.

"Kultūrinis darbas Latvijoje eina pagal Vokiečių nacių pavyzdį. Latvių mokyklų sistema buvo pripuota, bet latviai ne visada gauna net racionuoto maisto. Po balandžio 1 d., 1943 m. Vokiečiai gali eksportuoti maistą į Vokietiją, už kurį mokama Vokietijoje, ir šis vis daugiau apsunkins žmones. Latvis ūkininkas priverstas atiduoti beveik visą savo derlių okupantams; žuvininkas gali pasilikti tik 1½ kilogramų žuvis. Kada derlius nuimtas; vokiečių valdininkas pereina ūkius ir suima visą derlių. Visas pienas turi būti atiduotas; pagal specialų leidimą ūkininkas gali pasilikti truputį nugriebto pieno. Pagaliau, jis ir nežino ar ūkis ir tėviškė jam priklausos, ar jis tikrai laikinai prižiūri į vokiečiams.

Dar prie to ateina raportai apie didelius nuostolius latvių savanorių korpuse, kuriuos Vokiečiai sudarė priverstinai. Jauni vyrai galėjo pasirinkti "savanorai" pasiduoti karo tarnybai, arba pasirašyti formą, išaiškindami kodėl jie atsisakė. Ši forma pavirsta bilietu į koncentracijos stovyklą. Latvių savanorai pavartoti kaip "storm troops" ir krinta ligi paskutinio vyro. Latvių jauni vyrai yra taip išnaikinami. O. W. I.

Vargas protingus žmones padaro dideliais, o kvailius pražūdo.

Jei norite Dvasinės Stiprybės, Paguodos ir tikros Kristaus Ramybės įsileisti į Jūsų Šeimynas, Jei trokštate, kad Dievo Palaima įžengtų per Jūsų namų slenkstį — tai nelaukdami užsisakykite

"ŽVAIGŽDĖ"

Jėzaus Širdies Mėnesinį Laikraštį. Kaina metams — 50 centų — su priedu \$1.00

Užsakymams adresas —

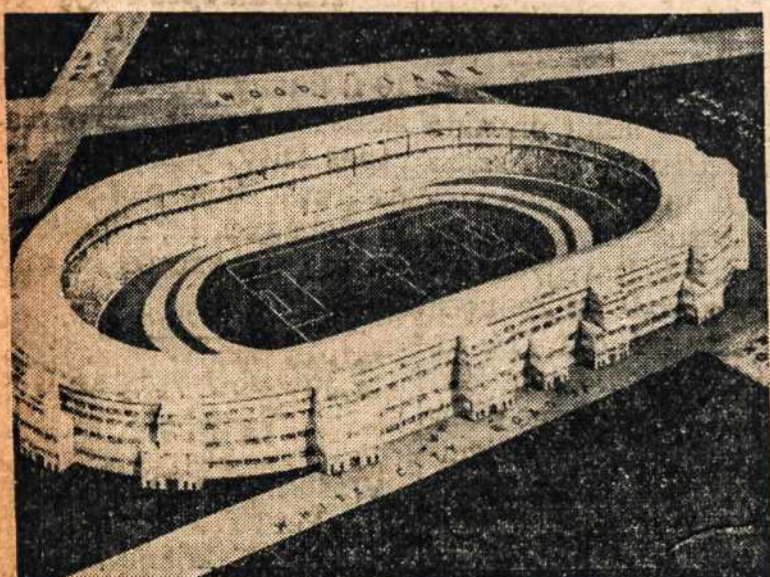
"ŽVAIGŽDĖ"

488 E. Seventh Street, So. Boston, Mass.

"Žvaigždės" Leidėjai, TT. Jėzuitai nuosirdžiai linki visiems "Žvaigždės" skaitytojams, rėmėjams ir platintojams Kristaus Velykinio džiaugsmo. Telaimina Prisikėlusius Viešpats Jus visus ir Jūsų šeimams gausiai savo Malonėmis!

Jums didžiai dėkingas, KUN. Pr. AUKŠTIKALNIS, S. J. Maldos Apaštalavimo Direktorius.

WHERE DOGS RACE IN SPITE OF BLITZ



MOST POPULAR SPORT IN BRITAIN

Here is one of the world's largest and most famous sports stadia. It is White City in London where as many as 90,000 persons on an evening witness the dog races. In spite of the war and the terrific air assaults on London, dog racing has attracted the largest throngs in history. Wonderland... in Revere... is fast catching up with the pace set by this great English dog track.

Used kitchen fats contain 10 percent glycerine, used in sulfa ointments that possess such amazing powers to heal. Save every drop of used fat and take it regularly to your meat dealer.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$4.00	Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00	Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00	Užsieny metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

Šv. Juozapas

Sename Įstatyme Šv. Juozapas skaitėsi Egipto išgelbėtoju bado metu. Jis tiksliai išaiškino faraono sapną ir išpranašavo, kad per septynerius metus Egipte busiū tokio derliaus, kokio žmonių atmintyje nėra buvę; bet užtai septyni sekamieji metai busiū nederliaus ir bado metais. Jo pranašystė išsipildė. Tad faraonas pastatė jį maisto administratorium. Savo valdžia pasinaudodamas, Juozapas įsakė vežti į kluonus ir sandėlius ko daugiausia grūdų derliaus metu, taip kad, sunkmečiui atėjus, visiems užteko maisto iš pirmiau padarytųjų sutaupų. Šalis buvo išgelbėta nuo bado, ir Juozapui teko didžiausia garbė ir dėkingumas.

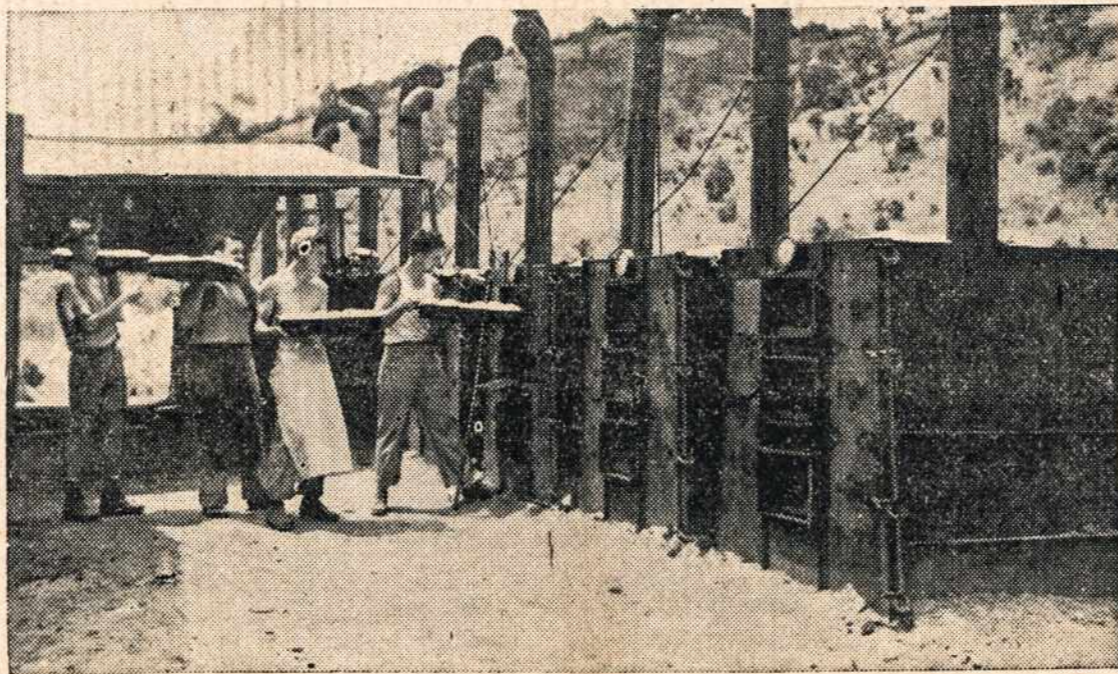
Dabar ir laikur panaši padėtis susidarė. Gyventa apščiau ir lengvai. Netrukio jokių patogumų. Bet ištiko karas ir viskas pasikeitė.

Bet savo sielvarte nepamirškime, kad turime Naujo Įstatymo Juozapą, šventos Šeimynos Globotoją. Jis buvo vargdenis darbininkas, mūsų darbininkai tu mi ypač giminingas ir sektinas, kad į darbą jis žiūrėjo kaip į žmogaus dalią, kurią patsai Dievas kiekvienam paskyrė. Už savo rūpestingumą ir ištikimybę Šv. Juozapas yra paskirtas Bažnyčios Globotoju ir visos darbininkijos užtarėju. "Eikite pas Juozapą" — sakydavo faraonas išbadėjusiems egiptiečiams, ateinantiems pas jį duonos prašyti. Jie eidavo pas Juozapą ir būdavo visi aprūpinti. Taip yra ir su Naujojo Įstatymo Juozapu. Kiekvienas jo vardu prašas yra išklausomas.

Iki šiol darbininkija buvo žiauriai išnaudojama. J jos vadus skverbėsi visai ne darbininkai, bet niekad sunkiai nedirbę baltarankiai — išnaudotojai, milžiniškoj daugumoj sukietėję bedieviai. Darbininkų jėga pasiremami, jie siekė nuversti esamąją tvarką ir ant jos griuvėsių pastatyti savotišką žiaurią diktatūrą. Darbininkai nuoširdžiu paprastumu jiems patikėjo ir staiga pasijuto vergijos pančiuose. Nekartą kėsinosi nepakenčiamu jungu nusikratyti, bet jau buvo pervėlu. Nuolatinis, be išeities, skurdas tai jų likimas.

Visai kitokia krikščionių darbininkų padėtis. Jie stiprūs, vieningi ir drąsiai kovoja už savo teises, bet kaip tikintieji, bedieviškiems diktatoriams jie neprieinami. Laisvės ir tikybės nieks jiems neišplės. Maloni ir galinga Šv. Juozapo globa.

Ignatius W. Cox, S. J.



DUONOS KASDIENINĖS — Dėdės Samo kepyklose iškeptą duoną atvirame lauke, kur nors Naujoji Guinea, kepėjai pristato mūsų kariams, kad jie įgavę energijos sėkmingai pliektų priešą-japoną.

APŽVALGA ŽINIŲ

Nacių Propaganda Kerta Smūgi Prieš Jung. Tautas

ELMER DAVIS,
Direktorius, Office of War Information

Nors vokiečių armijoms vis sunkiau einasi kirsti priešą, jų propaganda laimėjo svarbų žygi, kada ji įvykdė diplomatinį santykių nutraukimą tarp Rusijos ir Lenkijos valdžių. Kaip naciai tą įvykdė, yra geras doktrinos pavyzdys, kurią Hitleris išdėstė savo knygoje "Mein Kampf", kad yra lengviau žmonėms nuryti didelį melą, negu mažą.

Kaip pamenate, kada vokiečiai įveikė lenkus rugsejo mėn. 1939 m., rusai įsikraustė ir užėmė Rytų Lenkiją. Imdami tūkstančius lenkų pulkų belaisviais, birželio mėn., 1941 m., kada vokiečiai atakavo Rusiją, vokiečiai užėmė tą teritoriją ir dar ligi šiol ten randasi. Dabar — beveik du dviejų metų — jie sako, kad rado arti Smolensko lavonus tūkstančių lenkų karininkų, kurie — pagal nacių — buvo nužudyti prieš trejus metus.

Bet šios žinios keistai skamba. Visų pirma, naciai nebuvo aiškūs apie nužudytų skaičių. Vieną kartą japonai ir Vichy prancūzai davė žinių, kad rumunai buvo nužudyti Odesoje, ne lenkai prie Smolensko. Pirmas skaičius buvo dešimt tūkstančių, vėliau du tūkstančiai, paskui penki tūkstančiai, galutinai paskelbė dvylika tūkstančių. Roma ir Berlynas nesutiko dėl nužudymo būdų. Sakoma, kad palaikai buvo geriau prezervuoti, negu buvo galima po trijų metų. Irgi, sakoma, kad rusai stengėsi paslėpti kapus, bet palaidojo kiekvieną vyrą uniformoje su jų identifikacijos ženkleliais.

Prašymai, kad Tarptautinis Raud. Kryžius ištyrėtų šį dalyką, nieko neraiškia. Vokiečiai kontroliuoja tą apylinkę... Lengvas dalykas parodyti tyrimo nurodymus lavonus uniformose su identifikacijos ženkleliais. Bet tyrinėtojai negalėtų spręsti ar tie vyrai buvo nužudyti rusų arba vokiečių — greičiau

vokiečių. Visiems žinoma, kad naciai nužudė šimtus tūkstančių lenkų, kada kautynės jau užsibaigė. Jeigu jie rado lenkus — belaisvius stovyklose, kada jie atakavo Rusiją, tai būtų buvęs naturalis dalykas juos nužudyti — jeigu ne tada, tai vėliau, kada jiems reikėjo lavonų propagandos tikslams.

Atsiminkite, kada vokiečiai užpuolė Lenkiją, jie pasauliui pasakė, kad jie rado kapus tūkstančių vokiečių civilių, kuriuos lenkai nužudė. Mažai žmonių tikėjo, kad taip buvo. Todėl dabar keista, kad nors vienas lenkas tikėtų į šią naują pasaką... ypač kada tikslas yra toks aiškus. Pirmas tikslas žinoma, yra nukreipti pasaulio dėmesį nuo masinių žudymų, kuriuos vokiečiai pildė Lenkijoje per trejus ir pusę metų... žudymai tokiuose skaičiuose, atrodo lyg apsvaistytą pastangą išnaukinti lenkų žmones. Dar kitas tikslas būtų sukelti nepasitikėjimą ir įtarimą tarpe Rusijos ir kitų Jung. Tautų. Tas padėtų vokiečiams dviem atvejais. Tiesioginiai kentkų vedimą karo, kurį mes visi varome prieš Vokietiją. Netiesioginiai, padėtų pakelti vokiečių moralę namie. Yra daug davinų tarpe vokie-

čių civilių gyventojų — taip, net ir armijoje — randasi mažiau ir mažiau tikėjimo, kad jie kada nors galėtų įveikti visus savo priešus ir įgyti pergalę.

Bet nacių propaganda juos įtikino, kad dabar bile kurią dieną Amerika ir Britanija atšauks karą, padarys kompromiso taiką su Vokietija ir atsisuks prieš Rusiją. Ir supranta, kad daugiau žmonių patikės tam, jeigu bus kivičių tarp Rusijos ir kurios kitos Jung. Tautų.

Rusai ir lenkai jaučia, kad šis įvykis liečia tikrai juos. Bet jeigu jis būtų išspręstas tuo pagrindu, tai Rusijos diduma nulemtų visą dalyką. Bet bile kokia surūtė tarp Jung. Tautų — yra rūpestis kiekvienos iš tų tautų — kartu ir Jung. Valstybių — nes mes visi turime laikytis bendrai, kad laimėti karą. Po karo, jeigu Jung. Tautos vis dar bendradarbiaus pagal kokią nors bendro saugumo sistemą, tai didžiosioms tautoms, nereikės skriausti silpnesnių kaimynų, savęs apsaugojimui. Šis dalykas gali būti išspręstas vienu būdu — kaip viena fazė pasaulio saugumo problemos.

O.W.I.

Jau Spausdinama Dr. O. J. C. Noremo Knyga Apie Lietuvą

(LKFSB) Per trejus metus (1938 — 1940) būdamas USA Įgaliotu Ministeriu Lietuvoje, Dr. O. J. C. Noremas buvo stebėtojas Lietuvos gyvenimo ir jos nepriklausomybės praradimo. Savo patirtus išpuolčius, savo studijas apie Lietuvą dabar išleidžia knygoje "Timeless Lithuania". Čia aprašoma Lietuvos istorija, ypač laikotarpis nepriklausomojo gyvenimo (1918—1940). Autorius apžvelgia Lietuvos vidaus ir užsienio politiką, partijų santykius, vyriausybės pasikeitimus, ūkinį gyvenimą, žemės reformą, kultūrinę pažangą.



Jums nereikia porcijos porčiukės pirkimui I V o Bonu.

Plačiau sustoja ties Vilniaus ir Klaipėdos klausimais. Dokumentuotai nušviečia Rusijos, Lenkijos, Vokietijos kėsinimąsi į Lietuvos nepriklausomybę, plačiau nusako Rusijos laikyseną Lietuvos atžvilgiu. Knyga bus anglų kalboje, jau spausdinama ir leidėjai žada ją neužilgo paleisti į knygų rinką.

Rusijos Ir Lietuvos Tremtiniai

(LKFSB) Oficialinių SSSR įstaigų leidžiami biuletiniai dabar plačiai nupasakoja vokiečių žiaurūs darbus Rusijoje, parbrėždami sunkią dalį Vokietijos darbams ištremtų žmonių ir skausmą namuose pasilikusių giminaičių. Cituojami žodžiai Gžacko vienos moteries, kurios keturis vaikus naciai išgabeno į Vokietiją ir kurios namus sudegino: "Namus bus galima atstatyti, — skundžiasi ji, — bet kaip gyventi be vaikų?" Vokiečių žiaurumus visas pasaulis smerkia. Rusų tautos nelaimės suprantame ir atjaučiame, bet kodėl sovietų įstaigos, peikdamos nacių, vis dėlto su ištremtais į Sibirą Lietuvos, Latvijos, Estonijos ir kitais žmonėmis pasielgė taip, kaip dabar jų pačių aprašomieji naciai? Kodėl kliudomas susižinėjimas su tremtiniais, kodėl apsunkintas jų šelpimas, kodėl neleidžiama jiems išvykti, kodėl jie pusalkaniai verčiami prieš sunkiausių darbų? Žodžiais smerkti nacių, o darbais daryti tą patį, tai nuteisti pačius save.

Popiežiaus Pijaus XII-tojo Taikos Pasiūlymai

Jeigu apleisime Popiežių, mes apleisime Bažnyčią. — Jei apleisime Bažnyčią, mes apleisime Dievą, gi žmonija atitulus nuo Dievo yra žmonija prakeikta. — Taigi, mes turime klausyti Popiežiaus Pijaus Dvyliktojo balso.

Praėjus šešioms mėnesiams, kai Pijus XII buvo pakeltas Popiežiumi, kaip šventojo Petro įpėdinis ir Kristaus Vietininkas, prasi-dėjo antrasis pasaulinis karas. Herojiškos pastangos, kuriomis Popiežius ryžosi sustabdyti tolimesnį karo siautimą, pasilieka istorijos faktais. Jis pats liūdi, kad "įtrauktos internacionalinės problemos, juoba, sunkių būdu beišrišamos, bet pasitikėjimo stoka... pagamino neįveikiamą kliūtį pasitikėti bet kurių pažadų įtakai arba pastoviam bet kurių sutarčių charakteriui" (Ten pat). Sutrukdytas savo pasiryžimuose įvykdyti taikai, šventasis Tėvas kreipė savo dėmesį pastangoms sumažinti nelaimės kylančias iš karo ir paruošti žmonių mintį, kad priimtų reikiamas sąlygas pastoviai taikai.

Savo kalboje Kardinalams 1939 metų Kūčiose, Popiežius Pijus XII priminė, kad dangiškoje Kalėdų džiaugsmo šviesa ir paguoda yra krikščioniškojo / pasitikėjimo šaltinis. "Nė rūpestis, nė sielojimas", jis kalbėjo, "žemiškais reikalais negali užtemdyti tos šviesos ar sutrukdyti tos ramybės... kur kiti žūsta, kur silpni pasineria karčiose sielvarto ir nusiminimo vandenyse, — sielos, kuriose

Kristus gyvena, yra tvirtos; tokios sielos iškyla virš audrų ir pasaulio netvarkos, kad giedotų garbės giesmę teisingiems Dievo sprendimams ir įsakymams". Po to, Kristaus Vietininkas nušvietė penkis fundamentali-nius punktus teisingai ir garbingai taikai.

Dėl pirmojo punkto, Popiežius Pijus XII ryškino, kad "Fundamentalinis bet kurios teisingos ir garbingos taikos postulatą bei reikalavimas yra užtikrinimas visoms tautoms — didžioms ar mažoms, galingoms ar silpnoms — jų teisės gyventi ir būti nepriklausomoms. Vienos tautos noras gyventi niekada neturi reikšti mirties nuosprendžio kitai. Kai ta teisių lygybė yra sugriauta, užpulta, arba grąšinama, tvarka reikalauja, kad reparacija turi būti padaryta, ir tos reparacijos plotis ir dydis turi būti išspręstas — ne kardu, ne teismišku savųjų interesų nuosprendžiu, bet vienintėlimis teisingumo ir vadaujamos lygybės teisėmis".

Antrasis Popiežiaus Pijaus XII-tojo taikos punktas nušviečia, kad "Tvarka taip įkurta, jei teisis netrukdoma ir užtikrins teisingą taiką, reikalauja, kad tautos turi būti išlaisvintos iš vergijos, kurią ant jų užkrovė ginkluota jėga; ir turi būti išlaisvintos nuo to pavojaus, kai veikiančioji valdžia, užuot padėjus ginti teises, taptų nepakenčiamu ir tironišku valdovu. Bet kokia taikinga sutartis, kuri neištesa duoti fundamentalinės įtakos tarpusaviai sutartai, organiškai, ir progresyviai pa-

liaubai, dvasinei kaip ir materialinei, arba kuri nesirūpina apsaugoti sėkmingo ir lojalaus tokios sutarties vykdymo, anksčiau ar vėliau pasirodys stokojanti vienybės ir gyvastingumo".

Dėl trečiojo punkto, šventasis Tėvas pareiškė: "Žmonių išminties reiškiniai reikalauja, kad bent kuriame internacionalinio gyvenimo reorganizavime visos partijos turi išmokyti pamokos iš praeities nepasisekimų ir trūkumų. Taigi, kūriant arba iš naujo steigiant internacionalines įstaigas, kurios turi tokią kilnią pasiuntinybę ir tokias sunkias ir svarbias atsakomybes, yra labai svarbu prisiminti prityrimą gautą iš pirmesniųjų tos rūšies institucijų nepasisekimų ir netobulumų. Žmogiškieji nepritekliai sudaro sunkenybę, nekalbant apie negalimybę įžiūrėti kiekvieną nuotykį ir apsaugoti prieš kiekvieną pavojų tame momente, kai sutartys yra pasirašomos; tuo metu apmaudas ir skaudus kentėjimas kartais gal neišnyksta. Dėl to, kad taika būtų garbingai priimta ir kad prašalinus teismiškus sutarčių sulaužymus ir bešališkas interpretacijas, svarbiausia pirma įsteigti juridinę įstaigą, kuri garantuotų lojališką ir teisingą sulaužytų sąlygų vykdinimą, ir kuri, jei būtų pripažintas reikalas, kad peržiūrėtų ir korektuotų bei pataisytų".

Ketvirtame punkte Popiežius Pijus XII kreipia dėmesio į problemas tautų, gyventojų ir tautinių mažumų. "Kad Europoje pavyktų geresnis sutvarkymas, būtina reikia apsvaistyti vieną svarbų punktą: tai yra realūs reikalai ir teisingi reikalavimai tautų ir gyventojų, ir tautinių mažumų. Galį būti, kad

egzistuojančių sutarčių sėkmėje nesusitaikoma su jomis, tie reikalavimai negali įsteigti dabotingai legalės teisės. Kad ir taip, tie reikalavimai užsipelno būti peržiūromi draugiškoje nuotaikoje su ta prasme, kad susitarti taikingais metodais, — net kur pasirodo reikalas, tartis bešališkai ir sutartine pačių sutarčių revizija. Jei balansas tarp tautų bus taip pataisytas ir tarpusavio pasitikėjimo pagrindas taip sutvirtintas, tai bus prašalinta daug įsivairavimų smarkiai akcijai".

Pagaliau, savo penktame punkte dvasinis krikščioniškos valdovas nustato vienintėlius galimus pradus naujai ir patvariai Europos santvarkai. "Tačiau, kad ir geriausios ir detališkiausios reguliacijos, jos bus netobulos ir nulemtos nepasisekti, jei patys žmonės, ir tie, kurie juos valdo, savo valia nepasiduos įtakai tos dvasios, kuri vienintėlė duoda gyvenimą, autoritetą ir rišančią galybę iki pasukutinės internacionalinių sutarčių raidės. Jie turi išvystyti tą jausmą gilios ir tikros atsakomybės, kuri matuoja ir saikuoja žmonių įstatus laikantis šventųjų ir nesulaužomų Dievo įstatymo normų; jie turi ugdyti tą ilgesį ir troškimą teisybės, kuri skelbiama kaip palaiminimas Viešpaties pamoksle ant Kalno, ir kuri kaip savo prigimties pagrindą teikia moralinę tiesos dorybę; jie turi vaduotis ta universaline meile, kuri yra krikščioniškojo idealo suglaudimas ir universalinis išreiškimas, ir kuri pagaliau gali taip pat pasitarnauti kaip bendras pagrindas tiems, kurie neturi palaimos su mumis dalintis tuo pačiu tikėjimu".

(Bus daugiau)

Motinos Dienai

Gerasis Dievulis iš meilės begalinės savo Sutvėrė šį regimąjį, praklinų, gražų pasaulį, Sykiu sutvėrė Jis ir patį žmogų, gamtos Karalių, Uždėjo jį tarsi pasaulio valdovu — užvaizda.

Sutvėręs pirmuosius žmones — Adomą ir Ievą, Jis davė jiems savo isakymus aiškius, Sulyg kurių nustatytoji graži pasaulio tvarka Ir puiki harmonija turi būti ištisai palaikoma.

Suteikdamas žmogui galę savo darbų tesimą, Tai yra žmonių giminės pasaulij prasaplėtimo, Tuo būdu tėvus Jis taip kilniai išaukštino, Kad davė net atskirą isakymą: "Gerbk savo tėvą ir motiną".

Taigi Auksčiausiojo pasaulij jau taip yra sutvarkyta, Kad kiekvienas iš mūsų gimdytojus turim: Mes gerbiame labai savo brangų Tėvelį, Bet labiausia mes mylime savo Mamytę.

Motinos vardas ir graži, praklini jos asmenybė Mus lydi visus nuo lopšio iki pat grabo lentos, Žodis "MOTINA" visiems mums yra šventas, Nes iš motinos — visi esame sau gavę gyvybę, Kas apsakys tuos vargus, sielvartus, rūpeščius, Kol motina, pagimdžius mus, ant kojų pastatė, Kas suskaitys tas naktis jos nemiegotas, Kurias ji praromjo prie lopšio kūdikio savo?...

Ką reiškia žodis "Motina" kiekvienam vaikelui, Žmonijos kalba dar neįstengė pilnai to išreikšt, Nes... gera motina saugoja šeimos židinio šventumą, Kaip rūpestingai ir jautri mergaitė savo rūtų vainiką.

Gera motina šeimos ištikimybę taip gina, Kaip garbingas kareivis narsiai kaujas mūšio lauke, Gera motina taip sieluoja savo vaikelių gerove, Kad už juos yra pasiryžęs net savo gyvybę aukot.

Gera motina džiaugiasi vaikelių džiaugsmais, Ir begalo nulūsta jų nelaimėmis ir kietais vargais; Jos meili ir budri akis seka mus visuomet ir visur, Nežiūrint mūsų amžiaus, luomo, namie, ar svetur.

Tiesos, meilės, grožio, gerumo kelias Beveik visuomet vaikšto jos gerieji vaikai, Jei tiktai pati motina sugeba įkvėpti į širdį Savo vaikų pagarbą ir tyrą meilę Dievui ir žmonėms.

ŠIANDIENĄ mes švenčiame brangią "MOTINOS DIENĄ", Visų mūsų akys ir širdys yra atkreiptos į ją, Ir pačios Motinos šiandieną jaučias iškilmingai, Nes, pagaliau, susilaukė gilią pagarbą nuo savo vaikų.

Sykiu su gražiausiomis gelėmis ir saldžiaisiais skaniais, Kaip yra paprotis žmonėse visur ir plačiai, Mes siųskime savo karštas maldas prie Auksčiausiojo Už dar gyvas, ar jau mirusias savo brangias Motinėles.

Taigi, šioje iškilmingoje ir brangioje "Motinos Dienoje", Tebūnie leista ir man įpinti savo gražius, nuosirdžius Sveikinimus į garbingą sūnų-duktėrų linkėjimų vainiką Gerosioms, pavyzdžingoms, pasišventusioms, brangioms Motinėms.

Palinkėti joms visoms stiprios ir geriausios sveikatos. Ilgo amželio, Dievo palaimos, ir Jo gausių malonių, O ypatingai dar, kad mes visi — Motinėles ir brangūs vaikai Galėtumėm verti būt danguje sykiu su mūsų brangiu Sutvėrėju.

Padangės Aras. — (Kun. S. J. Vembrė).

MŪSŲ SODALIJETĖS

Šį Skyrių Veda AIDAS.

SODALIJETĖS

Jūsų pageidavimas yra, kad šis kampsis tęstųsi ir gyvuotų. Gražus ir pagirtinas užsimojimas! Verta ir naudinga jį palaikyti. Šis kampsis priklauso jums. Vieno dalyko reikalaujama, kad jūs skaitytumėte ir pripildytumėte jį savo raštais. Čia yra proga kiekvienai išreikšti savo mintis, išmėginti ir išlavinti žurnalistiškus talentus, vienai kitai suteikti naudingų patarimų Sodalijos labui. Skatinu tad visas Sodalietes prisidėti prie šio darbo. Stengsimės talpinti straipsnius naudingus ir pamokinančius pobūdžio; pajvairinsime jį, kad tik jums būtų įdomus. Patarimus ir pageidavimus maloniai priimsime.

Daug rankų, daug minčių, daug darbo galime nuveikti. Tai gi į darba.

DVI MOTINOS

Motina! Nėra gražesnio ir meilesnio žodžio už žodį — motina. Užtenka pasakyti — motina — ir prieš mūsų akis atsiveria nesuskaitomos nemiego naktys, rūpeščiai, darbų ir pasiaukojimo, vargo ir savęs išsižadėjimo dienos.

Dražiai galima sakyti, kad didžiausias turtas, kurį gerasis Dievulis davė žmogui čia žemėje yra motina. Jos vietos niekas negali atstoti, jos darbo niekas negali atidirbti, jos meilės didybės niekas neturi. Kaip gyvajai gamtai niekas negali atstoti saulutė, taip žmogaus gyvenime niekas negali užimti pilnai motinos vietos. Atimk spindulius iš saulutės ir jo nebešvies; atskirk upelį nuo šaltinio ir jis išdžiū; nupiauk šakelę nuo medžio ir ji nebežaliuos; atimk iš gyvenimo motiną ir jis pasidarys liūdnas, tuščias ir sunkus.

Pirmas žmogus, kurį mes pažinome buvo mūsų motinėle. Pirmas žodis, kurį mes maži būdami išmokome tarti buvo — "mama" — "mamyte". Mes neatsimename tų dienelių, kada buvome dar visai maži, nemokėjome nei vaikščioti, nei kalbėti. Kiek tada mūsų motinėle privargo! Kiek ji tada meldėsi ir prašė gerojo Dievulio, kad mes sveiki užaugtume ir būtume geri! Dar mes buvome maži, o mamytė pradėjo mums pasakoti apie gerąjį Dievulį ir švenčiausiąją Panelę Mariją. Ji mus išmokė sudėti mažas rankutes ir melstis. Jei mes užaugome geri, tai dėkui mūsų pasišventusiai motinėlei.

Kas gali apsaugoti visas gerybes, už kurias mes turime būti dėkingi savo motinėlei? Teisingai vienas žmogus pasakė: "Visa ką aš turiu ir kuo dabar esu, tai ačiū mano motinai. Ji visa mane išmokė; ji apsaugojo mane nuo viso blogo. Aš turėjau motiną, neturtingą, bet tokią motiną, iš kurios negirdėjau ir nemačiau nieko, ko nebūčiau branginęs bei gerbęs. Jei man užeidavo piktos mintys daryti ką blogą, aš prisimindavau savo motiną ir gundytojas atstodavo nuo manęs. O kada mano motinėle mirė, tada tik aš pirmą sykį tikrai supratau, kiek aš esu jai skolingas už visą, supratau, kad netekau didžiausio turto, didžiausios meilės, geriausios mokytojos, maloniausios paguodos".

Ar ne kiekvienas panašiai galime pasakyti apie savo motinėles?

Motinos diena turi mums priminti jos didžią meilę, jos palaimintą, savęs atsidavimą mūsų gerovei. Ta diena mums primena kiek mes esame skolingi savo motinėlei. Šiandien randasi nemažai jaunuolių, kurie į savo gimdytojus, žiūri tik kaip į duonos ir drabužio uždirbėjus.

Aštriais žodžiais atsako savo motinai. Ar žinote, jaunieji, kad nėra didesnio prasikaltimo, kaip nemeilė ir nedėkingumas motinai? Nėra tokio didelio motinai širdies skausmo, kaip vaikų nedėkingumas. Galvos skaudėjimą motinėle nepasiskundus iškentės, rankų skausmą nuo sunkių darbų motinėle iškęs, bet o, kada vaikai neklauso, kada ją paniekina, jos pamokymų neklauso, o tada jai širdį skauda, taip skauda... Lai ši diena būna atlyginimo ir dėkingumo diena mūsų motinėlei; lai ši diena ir visos mūsų dienos, būna dienos meilės ir maldų už motinėle.

Nors daug aš maldėliu šiandieną kalbėjau, Bet vieną geriausia kartot pamylėjau: Dievuli, palaimink, palaimink šiandieną Mamytę brangiausia, nes jos yra diena.

Dievuli, suteik jai visokių malonių; Apsaugok ją nuo visų nelaimių ir ligų, Laikyk ją dar ilgai, tą mano brangiausia, Dievuli, palaimink mamytę geriausia.

O mes, kurių motinėles jau išsėsi šaltoje žemelėje, pasimelskime už jų vėles. Kada mes mąstysime, kaip kiti sveikina savo motinėles ir joms dovanų įteikia, suvirpės mūsų širdys ir ašaros aptemdys akis. Mes negalime jų pabučiuoti, tik žinome, kad šv. Mišių ir šv. Komunijos maldos yra mirusios motinėlių maloniausias pabučiavimas.

DANGIŠKOJI MŪSŲ MOTINĖLĖ

Savo žemiškas motinėles, kuriuos mus taip myli, nevisuomet turėsime. Bet gerasis Dievas nepalikę mūsų našlaičiais. Viešpats Jėzus, mirdamas ant kryžiaus, tarė: "Štai tavo Motina". Jis atidavė Mariją mums už Motiną. Kaip Jėzus Kristus myli mus, taip ir Jo Motina Marija mus myli ir visuose reikaluose ištiesia savo pagalbos ranką.

Buvo šitokis atsitikimas. Viena motina gražiai išauklėjo penketą vaikučių. Visi buvo išmokyti gražiai melstis. Jų mamytė sunkiai susirgo. Gydytojas pasakė, kad nėra vilties jai pasveikti. Už valandėlės jų motinėle pradėjo su mirtimi kovoti. Gailla jai buvo palikti savo vaikelius našlaičiais. Ji pasišaukė juos prie lovos, kad paskutinį sykį juos pabučiuoti, juos palaiminti. Vaikučiai verkdami suklaupė prie motinėles lovos ir meldžiasi, sakydami: "O Marija, dangiškoji mūsų Motinėle, pasigailėk mūsų. Štai mūsų mamytė miršta, paliksime mes našlaičiais. Marija, išgydyk mūsų

motinėle..." Graudu buvo klausytis vaikučių maldų. Ir žinote, kas atsitiko? Po kiek laiko jų motinėle visai pasveiko ir ilgai su jais gyveno.

Taip dangiškoji Motinėle mus myli ir mūsų maldas išklauso. Per Jos užtarimą mes visa galime iš Dievo išprašyti. Kiekvienas meldžiasi į dangiškąją Motiną susilaukia pagalbos ir užtarimo.

Jei meilė ir pagarbą parodome savo žemiškajai motinėlei, tai kokią meilę ir dėkingumą turime parodyti savo dangiškajai Motinai, Marijai, kuri mus globoja, užtaria, teikia pagalbą visuose reikaluose? Visų pirma mes turime dėkoti jai ir melstis, ją garbinti, kad ji savo gailestingas akis visuomet į mus atkreiptų, kad saugotų mūsų sielą ir neleistų ją pavergti piktajam dvasiai. Mūsų žemiškoms motinėlems bus didžiausias džiaugsmas, jei mes mylėsime Mariją ir stengsimės jos dorybes sekti... Marija yra tikriausios meilės Motina. Paveskime jai savo gyvenimą ir prašykime visuomet jos galingojo užtarimo. T.

MEMORARE

Kartą šv. Pranciškus Salezietis, klupėdamas šv. Stepono bažnyčioje prieš šv. Panelės paveikslą, pamatė ant lentelės išrašytą ir pakabintą šv. Bernardo maldelę, prasidedančią žodžiais "Memorare", t. y. "Atmink, O Šaldžioji Marija, jog nuo amžių nėra girdėta, kad kas šaukdamasis tavo pagalbos, būtų buvęs atstumtas" ir t. t. Tie žodžiai taip giliai išmego į Pranciškaus širdį, kad jis tuojau išgijo ir nusiramino. Čia pat šventasis padarė apžadus amžinai išlaikyti nekaltybę ir kasdieną kalbėti rožančių ir maldelę "Memorare", kad tik nebeprisikartotų panašūs neramumai. Nuo to laiko rožančius ir "Memorare" buvo mylimiausiomis šventojo maldomis. Jose jis rasdavo nežemiško nusiramino.

KRAUJAS

Dažnai skaitome laikraščiuose Raudonojo Kryžiaus atsišaukimą į visuomenę paauguti kraujo. Girdžiame iš sugrįžusių kareivių lūpų apie naudingumą ir reikalingumą "blood plasma". Škeveldrų ir kulų sužeisti kareiviai giria tą modernią medicinos stebuklą. Šiandien jie gyvi dėlto, kad kitas, Samarietis, pasiaukavo. Jie gyvena, galime sakyti, kito žmogaus krauju.

Du tūkstantiniai metų atgal buvo žmogus, kuris išlejo savo kraują iki paskutinio lašo, kad sustiprintų pasaulį, ne kūniškai, bet dvasiškai. Tu ir aš ir visa žmonija šiandieną naudojame tuo gyvenimo principu, paties Dievo krauju, kuris kasdieną yra aukojamas per šv. Mišias. "Jis mirė, idant mes turėtume gyvenimą, ir apšičiai jo turėtume".

Štai pasiūkojimo, savęs išsižadėjimo prasmė ir tikslas!

ROJUS

Komunistas, atsistojęs ant bakso, rėkia ir smarkiai gestikuliuoja:

"Turtingieji", jis šaukia, "viską turi — darbininkai nieko neturi".

"Turtingieji automobiliais važinėja. Darbininkai pėsti eina".

"Turtingieji važiuoja į Florida. Darbininkai dirba".

"Turtingieji valgo žemuoges su smetona. O ką mes gauname? Džiovintas slyvas! Revolucijai atėjus, mes irgi valgysime žemuoges su smetona".

"Aš nemėgstu žemuogių su smetona", atsiliepė vienas iš klausytojų.

"Atėjus revoliucijai", atsakė komunistas, "gausi žemuogių su smetona ir valgsi".

BŪK ATSARGII!

Gerai išauklėtas žmogus visados yra protingas, pataikaujantis ir malonus.

Kun. Lord aprašo tokį atsitikimą: "Peržiūrėdamas gautus laiškus, labai nustebau. Viename rašau du bilietu dėl paskaitos, kurią aš rengiausi skaityti. Jie buvo sugražinti ir trumpa pastaba parašyta — "Ne ačiū, aš esu balta". Iš karto nesupratau. Bet neilgai. Mat keli negrai atsilankė paklausti anksčiau skelbtos paskaitos. Ta vargšė moteriškė sugražino bilietus dėlto, kad negrams buvo leista dalyvauti toje pačioje svetainėje. Išvaizduok — balta moteris pavydi negrams progos išgirsti ir pasimokyti Bažnyčios nusistatymą visuomenės ir socialiais klausimais. Ji pasi-piktinusi rengėjų manymu, kad socialinė reforma liečia ir tuos, kurių odos spalva yra juoda".

Prietariškumas (prejudice), pažiūrų siaurumas, tai gyvenimo aplinkybių ir auklėjimo rezultatai. Paviršutiniškai spresti ir teisti begalo pavojainga. Dažnai randasi tokių, kurie išoriniai atrodo prasti, netaalentingi, bet viduje randasi gera tyra širdis ir praklini dvasia. Jų juodumas tikrenybėje prieš Dievą gali būti labai balta, o mūsų pačių baltumas, Jo akyse, gali būti labai juoda.

Būkime atsargios, kad kartais ir savųjų tarpe balta žmogų nelaikytume už juoda.

KAREIVIŲ DIENA

Gegužės 30 d. pasaulis pagerbia kareivius, kurie žuvo perie-tuose karuose. Krikščioniška priedermė yra atminti tuos, kurie paguldė savo gyvybę ant laisvės ir tėvynės aukuro. Bet šiandien mums rūpi ne tik tie, kurie yra mirę, bet ir tie, kurie ruošiasi padaryti tą auką. Už tą Sodalijos prefekčių susirinkime buvo nū-tarta minėti Kareivių Dieną. Jų šūkis yra — "An army on its knees, to keep an army on its feet". Gegužės 30 d. buvo paskirta, kad visos Sodalijos, vadovybėje ir sprendimu savo Dvasios Va-dų, vienokiu ar kitokiu būdu prisimintų ir pagerbtų savo parapij-os kareivius. Nors kaikiuriose vietose iškilmingi paminėjimai jau yra buvę, čia yra grynas Sodalijos veikimas ir dar kartą pasi-melsti už kareivius ne viena nelaikys, kaip sunkia uždėtimi.

KRIKŠČIONIŲ PAGALBA

Šv. Tėvas atsišaukė į katalikišką pasaulį melstis per ištisą Gegužės mėnesį už taiką. Tas atsišaukimas kaip tik turėtų būti stropiai vykdomas Sodaliečių tarpe. Daug iš jūsų šeimos narių tarnauja Dėdės Samo karo tarnyboje, ir jums rūpi, kad karas baigtųsi kuogreičiausia. Be to, šv. Tėvas ragino ypatingai tas draugijas, kurios yra Jos globoj ir pasišventė Jos garbei. Matyt mažai vilties yra, kad karas greitai baigtųsi diplomatijos keliais. Už tat šv. Tėvas kreipiasi į aukštesnę valdžią, kuri savotišku būdu prashintų marą, badą ir karą.

Popiežius Pius XII ne pirmas, kuris šaukia Marijos galin-gu užtarimo pasaulio krizėje. 16-tam šimtmetij turkai bandė už-kariauti visą Europą. Šv. Pius V, tų laikų Popiežius ir didis Ma-rijos mylėtojas, sušaukė krikščionių vadus sulaukyti turkų už-puolimus. Po Don John, Austrijos kunigaikščio vadovybę, turkai tapo nugalėti ir jų galybė sutriuškinta. Sakoma, kad mūsų metu šv. Pius karštai meldėsi prie Marijos paveikslu. Tas laimė-jimas istorijos lapuose paminėtas, kaipo Battle of Lepanto 1571. Iš dėkingumo Panelėi šv. Jis davė isakymą, kad pirmas sekma-dienis Spalių (Oct.) mėnesyje būtų laikomas, kaipo Rožančiaus Panelės šv. šventė. Prie to, Pan. šv. litanijoje pridėjo naują in-vokaciją — Krikščionių pagalba, melskis už mus.

Kaip tuose laikuose per Marijos užtarimą krikščioniška ci-vilizacija tapo išgelbėta nuo turkų užpuolimų, taip ir šiandien Ma-rijos galingumas ir pagalba yra mūsų viltis.

SIS-TAS

Egoistas — yra niekšas, kuris daugiau save išaukština, ne-gu mane.

Ar neliūdna, matant mergaitę, kuri nešaši namo knygą — vėliausia romansą, o prie durų nusivalo batų?

Antros vedybos: pavyzdys pariparodo, kad viltis galingesnė už prityrimą.

Sakoma, kad žmogus, kada kalba, tai vartoja 44 raumenis (muscles). Dažnai tik tiek naudos ir rasime.

Išdidus žmogus yra tas, kuris trokšta susipažinti tik su tais, kurie neieško jo pažinties.

Čukraus nebuvo iki 13 šimtmečio, anglui iki 14-to; nebuvo nei sviesto su duona iki 15-to, nei bulvių; tabakos iki 16-to, ar-batos ir kavos iki 17-to. Telefono, gaso, briežtukų iki 19-to. Ky-telių (coupons) iki 20-to. Visvien, pusė bėdos šiandieną, oh!

Kūdikis išmoksta kalbėti į du ar tris metus, bet ima 60 ar 70 metų pakol išmoksta užsičiaupti.

Šigis Laikais Anglų Kalba Skaitytinos Knygos

1. "UPON THIS ROCK" — Emile Cammaerts. Autorius, Belgu poetas, rašytojas nuo 1933 profesoriauja Londono universitete. Dabartinis žiaurusis karas išplėšė iš šeimynos mylimą sūnų ir, jam žuvus, tėvas, ieškodamas paguodos ir suraminimo, suranda abu dalyku giliame katalikų tikėjime, kurį visuomet mylėjo. Knyga verta atydaus skaitymo.

2. "THE ROBE" — Lloyd C. Douglas. Novelė iš Kristaus lai-ky. Neistorinis dalykas, bet gabiai ir įdomiai parašyta knyga. Asmenų apibudinimas tikrai žavėtinas. Sukelia susidomėjimą krikščionybėje. Ši knyga, kaip buvo paskelbta, yra labiausiai re-ikalaujama knygynuose.

3. "LIVING UPSTAIRS" — Francis Meehan. Kaip prisitarti prie literatūros lobyno — kurios knygos skaitytinos ir kada — visus šiuos klausimus gvildena autorius, kurs pats per ilgus me-tus dėstė anglų ir svetimų kalbų literatūrą. Kiekvienas, noris ir mėgstas geriau pažinti knygų pasaulį, teskaito "Living Upstairs".



Lietuvio Poeto Laiškas Iš Prancūzijos

(LKFSB) Per neutralius kraštus gavome iš lietuvių poeto Aleksandravičiaus laišką. Amerikiečiams jį-sai pažįstamas iš jo kny-gelės "Be Tėvynės Bran-gios", parašytos slapyvar-džiu — Aistis. Kaip žino-me, poetas šiuo metu gy-vena Prancūzijoje. Jisai dėkingas katalikų "Moti-nėlės" draugijai, kuri jį, atsidūrusį sunkiose sąly-gose, sušelpė. Ateinančią žiemą rengiasi apginti di-sertaciją ir tada yra nusi-statęs, kad tik bus galima, grįžti į Lietuvą. "Svetimi kraštai, — rašo jis, prade-da per akis liūsti". Įdomu, kad jis dar nėra matęs sa-vo parašytosios ir Ameri-koj išleistos knygos. Prieš važiuodamas į Lietuvą jį-sai norėtų gauti nors du egzemplioriu: vieną sau, o kitą... parvežti mergaitėi. Dėl sunkių sąlygų ir į-tempto darbo buvo jo svei-ka pašlijusi, jo spintoj—visa vaistinė. Dėl to su-prantama jo liūdna nuota-ika ir pasakytieji žodžiai: "Mirt man reikės kaip Bin-kiui — širdies liga. Tai truputį lyg ir profesijon neša... Niekad aš taip blaiv-iai ir ramiai negyvenau, kaip dabar, bet ar tu, žmo-gus, supaisysi, kur ko yra pradžia..."

Toliau, prisimines da-bartinę pasaulio maišatį, poetas rašo: "Norėčiau pa-matyti viso to galą, nes toks man nujautimas, kad pasaulis taip pasikeis, kad mes jo nepažinsime. Bet gyvenime, kaip kalnuose kopiant — vis nauji vaiz-dai ir jų galo nėra".



SHANTUNG — Ann Savage, Columbia player, models this interesting costume. It's white shantung suit with brief jacket that reveals bare midriff of the sweater.

Slaptoji Vaizganto Kova Ir Darbas Laisvėje

— 10 metų nuo jo mirties. — Slapta priesaika prieš Šv. Kazimiero kaukelius. — Žandarai sugauna su draudžiamais raštais. — Isteigia pirmą slaptą lietuvišką žurnalą. — "Tau, brole, pavojus buteliukan įlįsti". — Nuginkluoja rusų policiją. — "Visiems turi užtekti žemės kūnui, laisvės — dvasiai". — Tumo pasikalbėjimas su Kapsuku. — Kaip Vaizgantą davatkos skundė vyskupui. — Elgeta prie kanaaninko Velykų stalo.

— Ir tapau, savosios lietuviškos visuomenės tarnas; ne, dar daugiau — jos vergas, dėl jos metų metais nebematęs, kaip skais-tai saulutė šviečia ir džiugina. Kur tik kas man lie-pė eiti, ėjau neatsiklausda-mas, kas jį įgaliojo man liepti, bet tik visuomenės labui. Ėjau, dirbau... — ši-taip atvirai išsipašakoja Tumas - Vaizgantas. Šitas didysis lietuvių vyras mirė 1933 m. bal. 29 d ir šiemet, liūdnoje 10 m. sukaktuvė-se turime prisiminti tą, kurs savo dėl lietuvių ge-rovės buvo užmiršęs. Mums jis tuo įdomesnis, kad su paskaitomis lankė-si Amerikoje ir daugelis jį čia atsimena.

lei jo motina būtų mylėjus daugiau moterystės malonumus, kaip pareigas...

Juožas Tumas Vaizgan-tas gimė 1896 m. rugs. 20 d. Malaišių kaime, Švedasų parapijoje. Jis buvo dešimtas vaikas šeimoje ir, jei jo motutė, kaip daugelis dabarties moterų, būtų moterystės smagumus daugiau mylėjusi, kaip moterystės pareigas, mes nebūtume turėję savo di-džiojo rašytojo - Vaizgan-to. Gimė jis Marijos šven-tėje, per sumą, taigi moti-nos buvo paskirtas dvasi-

nei tarnybai, o be to — jis buvo silpnos sveikatos, ti-nas; ne, dar daugiau — jos paaugęs stoji į kunigų se-minariją, be kito ko, turė-damas mintį, kad geriau-sia yra mirti klieriku, už-pė eiti, ėjau neatsiklausda-mas, kas jį įgaliojo man liepti, bet tik visuomenės labui. Ėjau, dirbau... — ši-taip atvirai išsipašakoja Tumas - Vaizgantas. Šitas didysis lietuvių vyras mirė 1933 m. bal. 29 d ir šiemet, liūdnoje 10 m. sukaktuvė-se turime prisiminti tą, kurs savo dėl lietuvių ge-rovės buvo užmiršęs. Mums jis tuo įdomesnis, kad su paskaitomis lankė-si Amerikoje ir daugelis jį čia atsimena.

Jau mokydamasis Daug-pilio realinėje mokykloje jisai buvo skaitęs "Aušrą" ir kitus lietuviškus raštus, tai Žemaičių Kunigų Se-minarijoje Kaune jisai greit įsisuko į slaptą lietuvišką klierikų veikimą, bu-vo net vienas iš steigėjų slaptos Šv. Kazimiero draugijėles lietuviškiems raštais leisti. Nuo pat jaunatvės pasižymėjo ne-paprasta atmintimi. Į se-minariją jis buvo įstojęs beveik nemokėdamas loty-nų kalbos. Kartą su drau-gu kirtęs lažybų iš 5 kapei-kų per valandą atmintinai iškalė visą istorijos pamok-ą iš lotyniško vadovėlio, žodis žodin. Moksle net pralenkęs kitus draugus, jis visu nuoširdumu atsi-rinkę skaitydavo savo lietuviškus rašinius ir geres-niuosius siūsdavo į Prū-sose leidžiamą "Varpą", "Apžvalgą". Čia Tumas ė-mė pasirašinėti Vaizgan-tu - slapyvardžiu, kurs vė-liau liko gal net labiau ži-nomu, kaip jo tikroji pa-vardė.

Kareiviams, Jūreiviams, Marinams Ir Slaugėms Reikalinga Ir Graži Dovana



"Darbininko" Administracijai pasise-kė gauti puikių, specialiai padarytų tar-naujantiems karo jėgose kareiviams, jū-reiviams, orlaivininkams ir slaugėms, sidabrinų medalikėlių ant kurio vienos pusės yra Skapliernos Panelės Švč. pa-veikslas "I am a Catholic. Please call a priest". — "Aš esu katalikas, prašau pa-saukti man kunigą". Ant kitos pusės medalio yra 4 pa-veikslai: Jėzuso Širdies, Sv. Juozapo, Sv. Christapo ir Nekaltai Pradėtos Panelės Švenčiausios. Šie medaliai ir retežėliai yra gryno sidabro. Niekad nerūdys. Ši dovana Dė-dės Samo tarnyboje esantiems vaiki-kams ar merginoms bus viena gražiaus-ųjų ir naudingiausiųjų. Jie nešiodami medalikėlį ant savo kaklo primins Jus kiekvieną dieną ir jė atsiduokšės prie Dievo Jūsų intencija. MEDALIKĖLIO KAINA \$2.50.

Taipgi turime angliu kalboje nedidelę maldaknygę tinkamą kareiviams, "The Catholic's Pocket Manuel of Prayers". Odos apdarais, auksuotais kraštais. Kaina \$1.50. Užsakymus siųskite su money orderiu: DARBININKAS, 366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

SKAITYKITE ir PLATINKITE

du syk savaitinį laikraštį

"Darbininką"

Jis yra tikras tavo draugas Trokšti laimės ir teisybės — skaityk

"DARBININKĄ"

"Darbininkas" metams kainuoja \$4.00
Pusei metų \$2.00
Imant sykį į savaitę metams \$2.00
Pusei metų \$1.00

Čekius ar money orderius siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.



Ir tas atsitinka. Savininkas W. L. Craigmile, kuris turi puikiai įrengtą gasolino stotį, netoli Los Angeles, rado savo nuosavybę atakuota 'priešo'. Apie 144 langų stiklai išdauzyti. Tas 'priešas', tai vaikų sauvaliavi-mas.

žmonių, pagal šūkį: — Jungtinėmis jėgomis melskis ir dirbk

Studijos ir uolus lietuvy-bės darbas galutinai pa-kiрто silpną Tumo sveika-tą ir gavęs džiova jisai tu-rėjo laikinai nuo visko pa-sitraukti, bet vis dėlto 1893 m. seminariją baigė liko kunigu.

Kai raštai buvo pavojingiau už bombą.

Galime suprasti, kokią širdgėlą Tumas turėjo per-kentėti, kai pirmąjį pasky-rimą gavo — į Mintaują tarp latvių. Čia jisai sura-do keletą lietuvių inteli-gentų, kurie vakarais susi-rinkę skaitydavo savo lietuviškus rašinius ir geres-niuosius siūsdavo į Prū-sose leidžiamą "Varpą", "Apžvalgą". Čia Tumas ė-mė pasirašinėti Vaizgan-tu - slapyvardžiu, kurs vė-liau liko gal net labiau ži-nomu, kaip jo tikroji pa-vardė.

Tėvynės ilgesio kamuojamas Tumas parašė tokį raštą savo vyresnybei, kad netrukus jis buvo perkelt-as į Lietuvą, į Žemaitiją. Apsigyvenęs Mosėdyje ir degdamas noru šviesti Lie-tuvos žmones, jisai Prū-sose isteigė naują laik-raštį "Tėvynės Sargą". Slaptus rankraščius daž-niausia nešiodavosi su sa-vimi, apatinėse kišenėse, nors tas buvo pavojingiau, kaip nešiotis bombą. Kaip sunkūs tada buvo laikai, galima spręsti iš šio atsit-i-kimo: kartą pas Tumą at-važiavo jo brolis Jonas. Tumas ruošėsi jam įduoti slaptų raštų nugabenti į sa-vo apylinkę. Sužinojęs apie tai kunigas altarista kal-bėjo į Vaizgantą:

— Juk tai vis tiek, kaip sprogstamos medžiagos trys pūdai. Sibirija, kator-ga, ištremimas, kalėjimas, mirtis... Brolis broli klam-pina... Sumanei pats žūti, tai žūk... Ne šiandien, ry-toj, vis tiek tau galas. Bet brolis turi žemę, ūkį, pačią, mažus vaikus... Ar iš pro-to išėjai?"

Kad ir su drebančia šir-dimi Tumas Vaizgantas į-davė broliui lietuviškų raš-tų ir... broli žandarai su-gavo. Vaizgantas buvo nu-baustas namų areštu, o brolis trejus metus išsėdė-jo Petrapilio kalėjime ir dvejus metus buvo ištrem-tas į Besarabiją. Grįžo, bet jau į skolas patekusi ūkio nebeįstengė pakelti.

Žandarų kratos ir mėtymai iš vietų.

Rusai jautė Tumą slap-ta užsiimant lietuviškais raštais. Jo būte žandarų kratos buvo naujiena. Bet tas nepakirto jo ener-gijos. Šalia vieno laikraš-čio, jis dar isteigia kitą: pirmąjį lietuvišką mokslo ir visuomenės žurnalą (magaziną) "Žinyčią". Ko ne visus savo gaunamus pinigus sukišdavo į leidi-mą slaptų lietuviškų raš-tų. Žandarų šėkamas, len-komanų skundžiamas, Tu-mas buvo mėtomas iš vie-nos parapijos į kitą. Min-tauja, Mosėdis, Micaičiai, Vadačiukai — tai vis kle-bonijos, kur Vaizganto gy-venta.

— Tau, brole, ten yra rimto pavojaus buteliukan įlįsti... — pratarė jo drau-gas sužinojęs apie pasky-rimą į Vadačiukus. Bet Tumas neieškojo surami-nimo nei kortose, nei svaig-aluose. Be lietuviškos spaudos jisai net pradėjo organizuoti lietuvius valstiečius ir darbininkus, pri-vertė dvarininkus page-rinti darbo žmonių gyve-nimo sąlygas, o vienu me-tu jam vadovaujant buvo nuginkluota rusų policija, uždaryta degtinės mono-polija krautuvė, vieton ru-siškų teismų suorganizuo-ta nauji lietuviški "Pen-kių Teismai", valsčiuje su-šaukiamas didelis mitin-gas, priimtos rezoliucijos ir pirmą kartą lietuviškai išrašytos į valsčiaus kny-gas. Jo nusistatymą gerai nupasakoja šie jo paties žodžiai 1905 m. rašyti Jak-štui:

— Man net kepenos var-tos, girdžiant, jog kuni-gams tevalia prasčiokus uiti, juos išnaudoti, o prieš dvarponius, iš kurių tiek naudos, kunigui, kiek iš lauku bėgančio šuns, tėra, reikia vien stypčioti ir už viską girti".

Už tat jis ir padėdavo vargo žmonėms, kiek galė-jo. Būdamas Pamituvy - Stakiuose jis su bažnyčios antspaudu ir savo parašu išduodavo raštus, kad jo atsakomybėn duotų ūki-ninkams skolon minerali-nių trąšų; taip jis pagelbė-jo net 3.000 rublių pasko-los garantuodamas. Graži-no beveik visi, žuvo tik 62 rublių.

Su arkliukais po visą Lietuvą.

Kažin ar Vilniaus Seimas būtų turėjęs tokį pasiseki-mą, jei ne Tumas, kurs, pasikinkęs savo arklius, leisdavosi ko ne po visą Lietuvą, ragindamas žmo-nes siųsti atstovus, ska-tindamas inteligentus da-lyvauti. Išsijudinus politi-niam veikimui, Tumas or-ganizuoja Krikščionių De-mokratų sąjudį, apie kurį rašė:

— Jo sąnariai lygiai tei-singai būtų galėję, kaip programos punktus, paro-dyti: viršuje Dangų, apa-čioje Lietuvą, šalip savęs broli - valsčionių ir pusbro-li - bajorą". Ir jis privertė apylinkės dvarininkus dar-bininkams duoti 2 val. pie-tų pertraukos, panaikinti naktinius darbus, teikti medicinos pagalbą, mokė-ti algą (visą, ar pusę, pa-gal ligos ilgumą) net ir darbininkui susirgus. Dauge-lis jo susitarimo punktų vėliau kun. M. Krupavi-čiaus buvo paimti į Stei-giamojo Seimo Krikščio-nių Demokratų įstatymą dvarų darbininkams ir dvarininkams tvarkyti. Taip vystėsi ir buvo tęsia-ma Tumo "Nekruvina re-voliucija", kurią jisai buvo dar Vilniaus Seime paskel-bęs.

Vilniuje, prie laisvę gavusių lietuviškų laikraščių

Spaudą atgavus pradėjo eiti "Vilniaus Žinios". Lei-dėjai jausdami, kad be ku-nigų sandarbiavimo bus sunku dienraštį išlaikyti, rįžosi pakviesti jau Lietu-voje spėjusį pagarsėti kun. Tumą.

— Visiems turi užtekti žemės kūnui ir laisvės dvasiai, — skelbė šūkį Tumas atvykęs dirbti į dienraštį. Vėliau Tumas buvo "Vil-ties" faktinuoju redaktori-umi drauge dirbdamas Lietuvių Mokslo Draugijo-je, Lietuvių Dailės Drau-gijoje. "Viltis" ėjo tris kartus per savaitę, turėjo keletą tūkstančių skaity-tojų, jų tarpe apie 7-800 kunigų. Už grieštai patrio-tinius raštus lenkų intry-gų Tumas buvo ištremtas. Reikėdami užuojautą lie-tuviai jam ėmė siųsti do-vanas ir aukas, o jisai ne-sau, o viską paskyrė "Fon-dui Rytiečiams Šelpti".

Karui siaučiant

Vilnių apleidus neilgai teko Tumui dirbti Lietu-vos parapijose — jisai bu-vo pakviestas drauge su kun. Bikinu redaguoti 'Ry-gos Garsą'. Čia jo darbas buvo tiek sekmingas, kad laikraštis greit pasiekė trylikos tūkstančių cirku-liaciją. Sugaudė Didžiojo karo patrankos. Tumas su kitais imasi organizuoti šelpimą nukentėjusių nuo karo. Per penketą mėne-sių jiems pasiseka surink-ti 10.314 rublių. Šitoksai pasisekimas sukėlė susido-mėjimą ir Petrapilio lietu-vių, kur buvo pakviestas Tumas ir paskirtas Cent-ralinio Komiteto valdyto-ju (reikalų vedėju). Tu-mas įeina į Petrapily sudar-ytą lietuvių Tarybą ir veikliai dalyvauja garsia-me Petrapilio seime 1917 m. Čia jisai prieš bolševiz-mo įtakai pasidavusių kai-riųjų grupę stipriai reika-lavo, kad lietuviai pasisa-kytų už nepriklausomybę: — Vyručiai... Dabar į-tempkime visas savo pajė-gas... Atėjo metas visiems ir visur pasisakyti, jog vi-sų mūsų Rusijos lietuvių valia ir noras, kad Lietuva būtų nepriklausoma, su-verenė, o ne kitų vergė... Jei mes patys nereikalau-sime nepriklausomybės, kiti savo noru mūsų nepri-klausomų nepadarys".

Kai tie apleido salę gie-dodami marsaljetę ir pa-reikėdami, kad jie savo kraštui gerovės laukia iš socializmo laimėjimo, į pa-silikusius dešiniuosius, ku-rie tik ką buvo priėmę re-zoliuciją apie siekimą ne-priklausomos Lietuvos, Tumas kalbėjo:

— Dabar tik tarėme tik-rai laisvą žodį, nes jį visi mums gina tarti ir mes pa-tys neturime egoistinių sumetimų! Šios laimėjimo valandos aš, kol gyvas bū-siu, neužmiršiu! Ji seks mane, it muzika, į senat-vės dimisiją, ir testamente paliksiu tą vienatinę per visą amžių laimėtą bran-genybę!"

Tumas pasidarė uoliu kovotoju dėl atgimstan-čios Lietuvos. Jisai buvo pasiūstas ir į Stokholmo konferenciją. Čia jis įstri-go keletui mėnesių be-laukdamas leidimo vykti į Lietuvą. Stokholme Tu-mas parašė nemažai savo vertingų kūrinių.

Tumas pas Kapsuką...

Grįžęs į Lietuvą Tumas ėmė darbuotis "Lietuvos Aido" redakcijoje. Užplū-dus bolševikų gaujomis, ji-sai turėjo drąsos su kitais lietuviais nueiti pas Kap-suką ginti lietuvių teisių. Be kitko jis kalbėjo į Kap-suką: — Lietuviai susirūpinę, kad nemato savo kalbos viešuose skelbimuose, taip pat ir Valstybės Ženklo. Jų pašalinimo, valstybės kalbos ir simbolio, mes ne-suprantame ir to nesutai-kome su jūsų atsisakymu nuo bet kokių imperialisti-nių siekimų..."

Kapsukas jiems atsakė bolševikiškai:

— Valstybės ženklas ir valstybinių bei tautinių spalvų nepripažįstame. Perdaug kovojame už rau-donąją vėliavą, kad pakės-tume šalia "dryžumus".

Turėjo Tumas kartą rū-pesčių ir su davatkomis. Mat jis dėvėjo trumpais (su kunigiška apykakle). Davatkos kartą nuvyko pas vyskupą Tumo skūsti:

— Gražus, kaip Deksnys (dabar Šv. Kryžiaus p. vi-karas, Chicagoje), tai tuo ir gašavojas; neduok Die-ve, dar neviena gali įsimy-lėti..., o kunigo rūbai pa-slėps, — skundė vyskupui Matulevičiui. Vyskupas garsiai juokėsi ir vėliau papasakojo Tumui apie tuos žmonių pageidavi-mus. Tumas sutiko dėvėti sutaną, kurią mėgo visada.

Veikimo sukury, Kaune

Kaunui darantis lietu-viškojo gyvenimo centru, čia persikėlė ir Tumas. Re-dagavo visą eilę žurnalų, kaip "Tauta", "Mūsų Se-tesinys 6-tame puslapyj

FATS FOR VICTORY



- 1 Save waste kitchen fats. 31 table-spoonfuls make a pound.
- 2 Put waste kitchen fats into any metal container.
- 3 Deliver waste kitchen fat to your meat dealer. It will be in the fight in 21 days.

SMAGU MELSTIS

Iš Geros Maldaknygės

"Darbininkas" siūlo šias maldaknyges už labai nupigintą kainą:

ANIOLAS SARGAS, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 puslapių. Kaina	\$1.50
DANGAUS ZVAIGZDUTE, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 pusl. Kaina	\$1.50
DIEVAS SU TAVIM, juodi, tikro kolenkoro virše-liai, 192 pusl.	35c.
JEZAU, PAS MANE ATEIKI, juodi, tikros odos ir lankstūs viršeliai; apvalūs kampai	\$1.25
"MALDŲ SALTINIS", didelėmis raidėmis, odos apdarais, auksiniai kraštai, 432 puslapių....	\$2.50
MALDŲ RINKINELIS, balti celuloidiniai viršeliai	\$1.00
MALDŲ RINKINELIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike	\$1.50
PULKIM ANT KELIŲ, juodi tikros odos apdarai, 555 pusl.	\$2.75

Su užsakymais kreipkitės ---
"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

Iš LDS 1-mos Kuopos Susirinkimo

Sekmadienį, geg. 9 d., š. m., 3 val. po pietų, "Darbininko" salėje įvyko LDS 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas. Tarp kitų bėgančių reikalų nutarta užprašyti šv. mišias, LDS organizacijos globėjo šv. Juozapo šventėje, gegužės 16 d. šv. mišias atnaušaus kun. dr. K. Urbonavičius 8 val. ryte, šv. Petro par. bažnyčioje. Nariai visi kviečiami tose mišiose dalyvauti ir pasimelsti už pasaulinę taiką. Taipgi svarstyta Brocktono Dramos ratelio atvykimas. Išrinkta keletas darbininkų ir darbininkių, kurie pagelbės prie vaidinimo. Vaidinimas irgi įvyks gegužės 16-tą, 3 val. po pietų. Pastebima, kad tą dieną bus ir "Am An American Day" paminėta. Bus pardavinėjami

Karo Bonai. Visi raginami tą dieną pirkti Karo bonų per lietuvių registraciją. Bonų pardavimo vaju tvarkys p. M. Venis, LDS 1-mos kuopos narys. Jam pagelbės visas štabas visokių patyrusių specialistų iš Bankos ir valdžios. Manoma, kad bus vedama pagrindinė nupirktų Bonų registracija. Būtų labai pageidautina, kad visi lietuviai užregistruotų savo bonus, kuriuos ir ankščiau turi nupirkti, kad galėtume paskelbti, kiek jau lietuviai turi pirktą - parėmę karu reikalus.

Čia pat susirinkime jau gauta keli pasžadėjimai pirkti tą dieną Karo Bonų ir užregistruoti seniau nupirktus. Rap.

ŽINUTĖS

Geg. 5 d., mirė, virš porą metų išsirusi, Kastancija Ieva Ramanaukaitė, 26 metų, gyv. 13 Everett St., Dorchester. So. Bostone gimusi ir augusi. Paliko tėvus, keturius brolius ir seserį. Palaidota, iš šv. Petro par. bažnyčios, geg. 10 d., 8:30 v. r., Naujos Kalvarijos kapuose.

Geg. 7 d., mirė, metus sirgęs, Jurgis Bakutis, 67 metų, savo namuose, 5 Hardy St. Paėjo Raseinių parapijos. Amerikoje pragyveno 45. Paliko žmoną Izabelę (Ulevičiūtę), dukterį, sūnų ir brolių. Tapo palaidotas, geg. 10 d., 9:30 v. r., iš šv. Petro par. bažnyčios, Naujos Kalvarijos kapuose.

Geg. 9 d., staiga mirė Antanas Aleksandravičius, 63 metų, gyv. 189 F St. Paėjo Šiaulių Parapijos Amerikoje pragyveno 40 metų. Paliko tris sūnus, tris seseris ir brolių. Laidojamas iš šv. Petro parapijos bažnyčios

geg. 12 d., 9 val. ryte, Naujos Kalvarijos kapuose.

Geg. 9 d., tapo pakrikštytas Richardas Jono ir Anielės (Vasiliauskaitės) Ausevičių.

Jūrininkai Jonas Šeputis ir Juozas Gribauskas iš Cicero, Ill. vieši Bostone. Jiedu lankosi pas lietuvius — ypač pas vyčius. Jiedu yra Cicero Vyčių darbuotojai.

Antradienį 4 v. p. p., šv. Petro parapijos baseball ratelis laikys pratybą, McNarys parke. Vaikiniai yra kviečiami susirinkti.

Trečiadienį, 4 v. p. p., yra ekstra pamokos prirengti vaikams prie Sutvirtinimo Sakramento.

Vakare, po pamaldų, bus pamokos dėl suaugusiųjų neprisėmusių to Sakramento.

Sekmadienį, 8 val. ryte, bus giedamos šv. mišios LDS kuopos intencijai.

9 v. r. bus metinės šv. mišios Lietuvos Dukterų draugijos.

Per Sumą pamokslą pasakys svečias kun. Jonas Švagždys.

3 v. p. p. Brocktono Liet. Dramos Raelis, vadovybėje kun. F. Norbuto, suvaidins pagarsėjusią 3-jų aktų dramą "Svastikos Vergijoje". Pelnas "Darbininko" naudai.

Vietiniai kunigai, iš sakyklos užkvietė visus atsilankyti į šį retą rengimą.

Geg. 9 d., Zofija Lukosevičiūtė ištekėjo už Povilo Eames.

Tą pačią dieną apsidėdė Jonas

MUNITIONS from KITCHENS
THE NEED FOR MORE GLYCERINE IS URGENT

AMERICAN HOUSEWIVES SEND WASTE FATS TO THE BATTLEFRONT! FAT CONTAINS GLYCERINE AND GLYCERINE MAKES GUNPOWDER & MEDICINALS FOR US AND OUR ALLIES!

GLYCERINE IS AN ESSENTIAL INGREDIENT IN A HOST OF MUNITIONS AND IN LIFE SAVING DRUGS!

THE GOAL FOR 1943 IS 200,000,000 POUNDS OF WASTE KITCHEN FATS NEEDED TO PRODUCE 20,000,000 POUNDS OF GLYCERINE TO FILL INCREASED FIGHTING FRONT NEEDS.

PUT YOUR WASTE FAT INTO THE FIGHT! PUT IT IN ANY CLEAN CAN AND RUSH IT TO YOUR MEAT DEALER. IT WILL HELP WIN THE WAR!

Nuoširdi Parama "Darbininkui"

SEKMADIENĮ, gegužės 2 d. Brocktono lietuvių parapijos dramos ratelis, vadovaujamas kun. Felikso Norbuto, labai gerai suvaidino kun. Norbuto parašytą veikalą "Svastikos Vergijoje" abiejose lietuvių parapijose, būtent, šv. Kazimiero ir Aušros Vartų, Worcester, Mass.

Brocktono dramos ratelio vaidintojai, ypač kun. Feliksas Norbutas parodė tikrą pasišventimą lietuviškai katalikiškai spaudai ir lietuvių visuomenei. Tik gaila, kad plačioji visuomenė nepasinaudojo tuo dideliu ir garbingu vaidintojų ir jų vadų darbu.

Taigi stambiausią paramą "Darbininkui" davė Brocktoniečiai, nes jie važiavo savo lėšomis, mokinosi ir vaidino neimdami už tai jokio atlyginimo. Jie niekad nei nestatė klausime? Jie tik klausė, ar lietuviai sueis pamatyti vaidinimo?

Žinotina, kad vaidintojai - vaidintojos ir jų vadai yra visi gimę, augę ir išsimokslinę šioje šalyje. Kaikurie iš jų apie Lietuvą žino tik iš savo tėvelių, mokytojų ir knygų. Tačiau jie savo darbu pasirodė patriotingiausi lietuviai. Jie vaidino pavergtą Lietuvą.

Kaip mažas lietuvių skaičius atėjo to vaidinimo pamatyti. Atėjo patys geriausi, nuoširdžiausieji lietuviai - lietuvaivės, kurie visą savo gyvenimo gražiausią laiką buvo ir yra pašventę katalikybės ir lietuviybės stiprinimui mūsų išeivijoje.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. A. Petraitis, vikaras kun. Padvaiskas, Sesutės ir gerieji parapijiečiai labai nuoširdžiai įvertino Brocktoniečių darbą ir gausiai parėmė "Darbininką". Tos parapijos LDS 7 kuopos valdyba — pirm. Vl. Rimša, rašt. V. Blaveckas, fin. rašt. V. Barisas, išd. V. Mažukna ir p. Pr. Mažuknaitė uoliai darbavosi, kad tas rengimas pavyktų.

Aušos Vartų lietuvių parapijos klebonas kun. K. Vasys ir jo gerieji parapijiečiai taip pat nuoširdžiai įvertino Brocktoniečių vaidintojų ir jų vadų kun. Felikso Norbuto darbą. Tas jų darbas davė nemažą paramą "Darbininkui".

Brocktoniečiams vaidintojams atvykus į Aušros Vartų parapijos svetainę, gerosios tos parapijos šeiminkės — pp. Eleonora Džiaugienė, Mikalina Glavickienė, Teodora Dabeikienė, Antanina Wakall, Valerija Petraitienė pakvietė visus į žemutinę svetainę, kur buvo paruošti skanūs užkandžiai — lietuviškos dešros su kopūstais ir kitoki valgiai. Šeiminkėms gelbėjo ir darbavosi pardavinėdami tikietus šie vyrai: pp. Juozas Glavickas, Kazys Tamulevičius, Bernardas Tamulevičius, Adolfas Tamulevičius, Petras Aiknoras, Juozas Augustinavičius, Mykolas Ulevičius, Juozas Kirmilas ir kiti.

Worcesteriečiai tikrai nuoširdžiai pasidarbavo, kad paremti laikraštį

"Darbininką". Ne tie, kurie darbavosi ir atėjo pamatyti patriotinio veikalo vaidinant, kalti, kad mažai buvo žmonių. Kalti tie, kurie neatėjo, nes jie, matyt, nebepaiso jokio veikimo, nejaucia nei karo, nei neuzjaucia pavergtai Lietuvai. Suprantama, daug darbininkų dirba ir sekmadieniais. Bet daug lietuvių šiais laikais veikia laisvą laiką praleidžia saliuose ir klubuose.

Pasidarbavusiems, dalyvavusiems ir parėmusiems laikraštį "Darbininką" nuoširdžiai dėkojame. Ypatingai padėka priklauso Brocktono lietuvių parapijos jaunimui ir jų vadams, nes jie suteikė "Darbininkui" stambiausią paramą. Jie suvaidino "Svastikos Vergijoje" veikalą Brocktone, Lawrence, Norwoode ir abiejose parapijose Worcesterj.

Sekmadienį, gegužės 16 d., 3 val. po pietų Brocktoniečiai atvyks į So. Bostoną ir šv. Petro lietuvių par. bažnytinėje svetainėje suvaidins "Svastikos Vergijoje" So. Bostoniečiams. To rengimo pelnas taip pat skiriamas "Darbininkui".

Klebonas kun. P. Virmauskis nuoširdžiai sutiko, kad toks rengimas įvyktų "Darbininko" naudai ir kviečia visus savo parapijiečius tame rengime dalyvauti.

LDS 1 kuopos valdyba ir nariai nuoširdžiai darbuojasi, kad kodaugiausia sutraukti žmonių.

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką"

JAUCIATĖS BLOGAI?

VISISKAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNISKU SVELNIU BODU — Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos nevilkios, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernisku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulėti, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.



GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2900
Sūnais gyvenamoji vieta
838 Dorchester Ave.
Tel. COlumbia 2537

CASPER FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentais Dyka
Tel. SOUth Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojas
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentais dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

DAKTARAI
Tel. Trowbridge 6330
J. Repshis, M. D. (REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampus Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIRŲ SKELBIMAI
Ar Jums Reikalinga Ekstra Pinigų?
Pašvėsk keletą valandų kasdien. Lengvas darbas. Patyrimas nereikalingas. Pilnas laikas arba laikinai.
ROYAL CROWN COMPANY, Inc.
791 Washington St., Boston, Mass.
Tel. Hub 2270

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.C.**
Pirmininkė — Eva Maršienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prof. Rašt. — Ona Ivaškie, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway 1864-W.
Izdininkė — Ona Stančiūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolų raštininkę.
- ŠV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA**
Pirmininkas — Juozas Švagžda, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prof. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

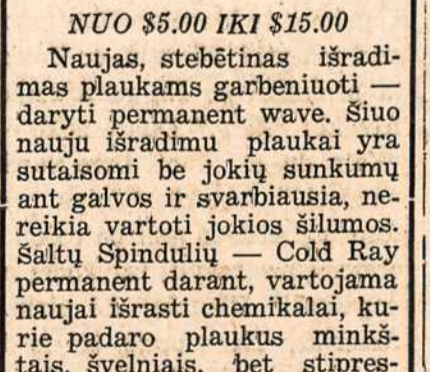
Valgomų Daiktų Krautuvės
Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurių krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 Crescent Avenue
Telephone COlumbus 6702
29 Savin Hill Avenue
Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market
P. Baltrušičius - p. Klinga, Sav.
753 Broadway
Tel. SOU 3120. So. Boston.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausią toniką Pkinkams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

IVAIRŲ SKELBIMAI
Šaltų Spindulių PERMANENT WAVE (Cold Ray Permanent)
NUO \$5.00 IKI \$15.00
Naujas, stebėtinai išradimas plaukams garbeniuoti — daryti permanent wave. Šiuo nauju išradimu plaukai yra sutaisomi be jokių sunkumų ant galvos ir svarbiausia, nereikia vartoti jokios šilumos. Šaltų Spindulių — Cold Ray permanent darant, vartojama naujai išrasti chemikalai, kurie padaro plaukus minkštais, švelniais, bet stipresniais. Reikia pastebėti, kad po kiekvieno galvos išplovimo, plaukų raišymas permanent, darosi tamsesnis, bet duodasi suraityti — suformuoti bile koki stiliumi.
Prašykite, kad Jums padarytų Cold Ray permanent, Naujame puikiam, elegantiškai įrengtame
CASPER'S BEAUTY SALON
738 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SOU 4645



Štai, Jums Darbas Arti Namų
Reikalinga moterų ir merginų dirbti skalbykloje (laundry). Patyrimas nereikalingas. Darbas pastovus, sąlygos geros. Atsišaukite tuojau:
Crown Coat & Apron Supply Co. Inc.,
39 DAMRELL ST., SO. BOSTON, MASS.
Arti Andrew Square. (39-3-10)

LANKESI

Ketvirtadienį "Darbininke" lankėsi Mrs. B. Sykes iš So. Bostono, josios sesutė Helena Rusienė iš Dorchester ir ponija Juozefa Pivoriūnienė iš Mattapan, Mass.
Atsilankymo proga, Mrs. B. Sykes atnaujino LDS 1-mos kp. narystės duoklę, pirmutinė iš Raudonojo Kryžiaus Rėmėjų atnešė pinigų už parduotus tikietus veikalo "Svastikos Vergijoje" ir aukojo \$1.00 kalendoriaus fondui. Ponia H. Rusienė pasipirko bilietą į "Darbininko" rengimą, kuris įvyks gegužės 16 d., šv. Petro par. salėje.

Penktadienį, geg. 7, š. m., "Darbininke" trumpai valandėlei buvo sustojęs LRKSA sekretorius p. Kvetkus. Jis vyko į namus iš Bostono, kur buvo atvykęs tarnybiniais reikalais. Ponas Kvetkus labai susirūpinęs Susivienymo vėjumi. Jis mano, kad darbas įsibėgės ir tas organizacijos ratas sukis visiu smarkumu.
Pasisekimo!

★ Šeštadienį, geg. 8 d. "Darbininke" lankėsi Tėvas Alfonsas ir Tėvas Gabrielius, pasijonistai.

★ Tą dieną lankėsi Izidorius ir Kazimiera Bernotai iš Brighton, Mass. Atsilankymo proga, užsiprenumeravo "Darbininką". Pp.

Aknevičius su Alena Plėkavičiūte. Jonas žinomas veikėjas vyčių ir choro tarpe. Jo tėvelis Petras ilgus metus buvo graboriumi. Alena, kaip ir visa Plekavičių šeima, yra pasižymėjusi duosnumu. Ji su savo sesutėmis aukavo Seserų Nameliui \$100.

Bernotai, ateinančią savaitę minės 25 metų vedybinio gyvenimo jubiliejų.

★ Lankėsi Adomas Laukaitis iš Randalph, Mass. Atsilankymo proga nupirko "Maldų Šaltinį".

★ Pirmadienį, geg. 10 d., "Darbininke" lankėsi p. Jonas Glineckis, LDS 1-mos kp. narys ir žymus veikėjas ir sekmingas biznierių So. Bostone. Jis atsiėmė keletą darbų, kuriuos pastaromis dienomis atliko "Darbininko" spaustuve.

Massachusetts State Racing Commission davė leidimą Wonderland, Revere laikyti šunų lenktyniavimus laike 100 dienų, pradedant Birželio 1 d. š. m. Tai bus devintas metas šunų lenktynių. Wonderland yra didžiausia šunų lenktynių vieta Amerikoje ir greit seka Anglijos šunų lenktynias, kur vienu kartu susirenka iki 90,000 publikos. Šiomis dienomis gauti pranešimai rodo, kad šunų lenktynės nepaisant karo, yra populiariausias sportas visoje Anglijoje. Net 1940 metais, kada Anglija nukentėjo didžiausiu oro bombardavimo smūgius, šunų lenktynės lankėse tik 17% mažiau publikos, kaip kitais metais.
Beabejo, populiariškumas šio sporto paeina nuo to, kad Britų Korto Departamentas jį užgiria. Vienas valdininkas yra pareiškęs, kad, "šiomis įtempimo valandomis "mums reikia panašių pramogų, kad atsipeikėti".
Nors šiuo laiku kol Wonderland ir kitos šunų lenktyniavimo vietos Amerikoje pasiekė to populiarškumo, kaip Anglijoje, Wonderland pajūryje kas metai susirenka vis daugiau publikos, pamatyti geriausias Amerikos šunis lenktyniuojant ir manoma, kad šiais metais skaičius publikos bus dar didesnis. (Skelbimas)

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NEW HAVEN, CONN.

Raudonajam Kryžiui Priduota \$311.00

Pasidarbavimu mūsų klebono ir visų New Haven'o lietuvių įvyko dovanų ir kortavimo vakaras balandžio 11 d., parapijos svetainėje Raudonojo Kryžiaus naudai.

Gražias rankų darbo ir kitas įvairias dovanas suaukavo geros širdies moterys ir vyrų, kuriuos atnešė pelno \$122.75. Aukų surinkta \$111.50. Aukavo sekanči: Sv. Onos Draugija \$10.; D. L. K. Vytauto Draugija \$10.; L. S. A. 142 kuopa \$10.; Lietuvių Bendrovės Namas \$10.; Po \$5.00 — Lietuvių Apšvietos Draugija, Lietuvių Demokratų Klūbas, Simonas Cvirka, Apolonia Pukienė. Po \$2.00 — Kun. Edvardas Gradeckas, Juzė Dičkienė, Marijona Antin, Petronėlė Gvildienė \$1.50.

Po \$1.00 — M. Navickienė, O. Šimoliūnienė, A. Petrušienė, O. Čepokienė, A. Rimavičienė, A. Tiškienė, M. Drišienė, P. Klimienė, E. Štyrienė, M. Rasimienė, L. Yogienė, M. Monkeliūnienė, P. Mačiulaitienė, D. Bakaitienė, Valinkevičius, A. O. Kvaratijienė, A. Gedrimienė, A. Masiulienė, E. Kazokienė, O. Rumsikiene, E. Rosoff, A. Čičirkienė, J. Šilkienė, J. Čenkus, J. Kazlauskienė, A. Sidlauskienė, S. Sidlauskaitė, O. Balčienė, O. Usas, A. Tirlikienė, O. Dzikas, M. Adomaitienė, A. Gutauskas,

B. Vaznis, A. Šcepavičius, E. Miliauskienė, O. Puišienė, M. Ramanauskienė, K. Valičkienė, O. Jokubaitė, M. Jokubaitė.

B. Dajotas, aukavo gerimų dėl parengimo. Svetimtautis ponas A. J. Blosseren, paaukavo gražią lempą, kuri išleista laimėjimui.

Nuo kortavimo vakaro pelnas \$52.75. Viso priduota Raudonajam Kryžiui \$286.00. Sv. Pranciškaus Draugija taipgi aukavo \$25.00. Taigi viso susidaro suma \$311.00. Už aukas laimėjimo dovanas ir dalyvavimą kortavimo vakare rengimo komisija visiems taria nuoširdžiai ačiū. Komisijoj energingai darbuosivi Kun. E. Gradeckas, S. Tamulienė, J. Aleksa, M. Jokubaitė, V. Norkūnas. Bilietėlių platintojams taipgi širdingai ačiū.

Vienu žodžiu ačiū visiems ir visoms, kurie koku nors būdu prisidėjo prie šio parengimo.

DETROIT, MICH.

DETROITŲ LIETUVIŲ ANT-RAS MASINIS SUSIRINKIMAS

Kad prisirengti tinkamam dalyvavimui "I Am An American Day" paradoje, balandžio 18 d. įvyko susirinkimas ir sumaryta valdyba iš sekančių: — Garbės pirm. kun. I. Boreišis; pirm. M. Šimonis; Vice-pirm. — Usas, A. Tirlikienė, O. Dzikas, J. Ambrazas ir adv. A. Kondrom. Adomaitienė, A. Gutauskas,



Buvęs CIO bosas, John L. Lewis, pereina per pikietuojančias CIO eiles prie viešbučio Roosevelt, New Yorke. Jam, su jo palydovais pereinant, pikietieriai "trūbija", bet jis nekreipia į tai dėmesio.

niene; finansų rašt. M. Sims; išdinininkas V. Petrikas; dvi atstovės atstovauti Detroito lietuviams — E. Paurazienė ir A. Owens. Spaudos komisija — F. Motuzas, M. Šimonis, J. H. Medinienė, M. Sims, B. Keblaitienė ir P. Bandzienė. Anglų spaudos komisija — adv. A. Kondrotas.

Komisijų susirinkime buvo apkalbėta plačiai ir pasiskirstyta darbai kaip turėsime tvarkytis tą dieną.

Mergaitės bus pasipuošusios tautiškais rūbais, o berniukai jūreivių uniformose. Kurie norite, kad jūsų vaikai dalyvautų paradoje, tai kreipkitės pas komisiją — V. Motuzienė, 14676 Wark Ave. Telef. Un. 38529; A. Ambrozienė, 1559 25th St.; A. Zvirgždienė, 1989 25th St. Tel. La 2809; O. Kremblienė, 17350 Washburn Ave.

Kviečiame visas Detroito motinas, kurių sūnūs randasi kariuomenėje dalyvauti paradoje. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas komisiją — P. Medonienė, 17403 Kentucky Ave. Tel. Un. 35306; C. Douvan, 2619 Montgomery Ave., Ty. 44954; P. Gusčevskis.

Lietuvaitės slaugės, kurios norite dalyvauti paradoje, kreipkitės pas V. Motuzienę, 14676 Wark Ave., Tel. Un. 38529.

Pasaulinio karo kareiviai ve-

teranai taipgi kviečiami dalyvauti paradoje. Užsiregistruokite pas komisijos atstovus: Dr. Sims, 5446 Michigan Ave. Tel. La. 2082; H. Kapturauską ir J. Stanevičių, 2304 Hewett Ave. Tel. Tk. 24590. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti šioje paradoje. Parados tvarka bus vėliau paskelbta ir išdalintos parados programos, ir bus skelbiama per radijo.

Rašt. J. H. Medinis.

Michigan Valstybės Gubernatoriui Kelly remia "Aš Esu Amerikietis" parada. Šimtai Detroito organizacijų ims dalyvumą "I Am An American Day" paradoj, kuri įvyks sekmadienį, gegužės 16 d. Prasidės nuo kampo 6 mylių Woodward Ave. ir eis Michigan State Fair Race Track. Dalyvaus valstybės gubernatoriui, Treasury Department, Raudonasis Kryžius, Board of Commerce, ir visos kitos patrijotinės ir civilinės organizacijos, Washingtono atstovai, Hollywoodo žvaigždės, radijo artistai, dainininkai ir net keletas didelių tarptautinių organizacijų charai.

Paul M. Deac, Free Press redaktorius, vadovas organizacijų, pareiškė, kad tūkstančiai žmonių tą dieną ims dalyvumą.

Visus piliečius kviečia gubernatorius Harry S. Kelly dalyvauti minėtoje paradoje. Jis kviečia visus patrijotus ir organizacijų vadus dalyvauti gegužės 16 d. paradoje.

Lietuviai, kurie neturėsite progos dalyvauti šioje paradoje, nepamirškite tą dieną atsidaryti radijo ir klausyti dainų ir prakalbų.

J. H. Medinis.

Susipažinimas Su Komunistų Bendradarbe

WATERBURY, CONN. —

Užėjęs pas p. Petrauskaitę, pradėjau kalbėti apie lietuvių veikimą. Ji, kaip buvo žadėjus, man įteikė raštu pasikalbėjimą su p. Meisonienės dukterimi ir pačia p. Meisoniene. Štai ką rašo:

"Kovo 18 d. š. m. anglų laikraštį pamačiau rezoliuciją, kurią, kaip sako priėmė "American Lithuanian Literature association". Tačiau nepažymėta, kur įvyko tos draugijos susirinkimas. Rezoliuciją pridavė tula Mary Meison, kaip to draugijos "chairman".

"Toje rezoliucijoje Amerikos Lietuvių taryba, lietuvių laikraščiai ir bendrai visi lietuviai, išskyrus komunistus, vadinami "pro-naciais". "Pasirašytojo arba pirmininkės Mery Meison vardas nelietuviškas. City Directory rodo, kad ji gyvena žydų apgyventoje vietoje. Galvojau, gal toji ponia ne lietuvė. Pasikviečiau

vienu mokytoją ir sėdusios automobilį važiuojame pas minėtą ponį Meison. Važiuojant, mokytoja pradėjo pasakoti, kad tula Meisonienė vaikšto parduvinėdama komunistų laikraščius ir kitokią jų "literatūrą". "Privažiavusios prie namo, žiūriu, apylinkės namas vienas iš prastesniųjų. Einu per užpalkines duris. Šeiminkė įsileido. Kalbam angliskai. Maloni ponia šeiminkė mėgina išklausinėti koks reikalas. Neaiškinau, nenorėdama bereikalingai ką įvelti. Meisonienė nesirodė. Ponia, kuri mane įsileido, sako: "turi būt išėjo". Paklausiau, ar minėta Meisonienė čia dirba? Atsakė, "taip" ir davė leidimą ateiti sekančios dienos rytą.

"Parvažiavus, sužinojau, jog Meisonienė gyvena pas savo dukterį. Sekančią dieną pasikviečiau Mrs. Colney, ir vakare važiuojame pasimatyti su Meisoniene. Kiek teko sužinoti ir patyrti, tai Meisonienės žentas yra mokslo žmogus, inteligentas, nusiteikęs prieš komunistą. Bet gaila, jo tuo laiku nebuvo namuose.

"Kalbamės kambaryje. Meisonienės duktė susirūpinus aiškina, jog jos motina angliskai nemoka nei skaityti, nei rašyti; lietuviškai biskį paskaito, bet rašyti nemoka. 'Noriu jus įtikinti, jog ji šitokio darbo nemoka atlikti'. "Mums bekalbant, įeina senutė apie 70 metų amžiaus, susikuprinus, ir klausia: 'Kas mane nori matyti?' Klausiu, ar Tamsa pasirašė po šią rezoliuciją? Atsakė: "Taip." Duktė šoko — "Kaip drįsai duoti tavo vardą naudoti?" Atsakė: "Jeigu profesorius Aleksis gali po rezoliucijomis pasirašyti, tai kodėl aš negaliu?" Klausiu: Aš pirkaus Amerikos Karo bonų, tai ar ir aš 'pro-nacė?' "Kodėl ne", atsakė. Pasakojau senutei apie vietinius lietuvius, kurie yra pirkę už virš pusę milijono dolerių bonų, ir klausiau: ar ir tie 'pro-naciai'? Atsakė: "Kodėl ne". Pamačiau, jog senutė nežino ką kalba, Moterei pagal jos ketų atleistina.

"Senutės duktė manęs užklausė: 'Kodėl man vakar nepasakiai?' Atsakiau, kodėl man nesakėi, jog ji tavo motina. "Nenorėjau apie šį pasikalbėjimą nieko rašyti, nes dukterei buvau pažadėjęs pamiršti šį visą incidentą. Duktė pasirodė labai užsigavus, ir savo išsitarimais nusižemino. Bet kai sužinojau, kad komunistų laikraštį tilpo mane šmeižiantis raštas, tai esu priversta teisingai parašyti.

"Duktė pasakojo, kad jie į Waterbury atsikraustė tik trys metai atgal. City Directory visai nėra pažymėtas jos vyro vardas".

Tai tokį man pasikalbėjimo raštą pridavė spaudai. Kaip, gaila, kad atsiranda lietuvių, kurie žemina ne tik kitų, bet ir savo vardą. Negalima tikėtis, kad visi lietuviai būtų vieno įsitikinimo, bet jie turėtų būti lietuviai ir ginti lietuvių vardą.

Nacizmas yra žmonių pa-baisa, kaip ir komunizmas. Tačiau šiandien mes visomis jėgomis kovojame prieš nacizmą — Aš, nes ji šiuo laiku yra pavojingiausia. Nugalėjus Aš-nacizmą ir fašizmą, žlugs ir kiti izmai.

Niekas tiek daug nepasitarauja nacizmui, kaip komunistai savo šmeižtais prieš tuos žmones, kurie nepūčia į komunizmo dūdą. Jie (komunistai) naudoja Hitlerio taktiką: "Suskaldyk ir valdyk". Mes tokią jų taktiką griežtai smerkiame.

Waterburio Korespondentas.

PADEKA

LAWRENCE, MASS. — Palydėjusieji savo tėvelį, mamytę, sūnų ar dukterį gali su-prasti kaip daug reiškia užjau-tos žodelis liūdnoje valandoje. Mano tėvelis — Ipolitas, bro-liai Petras, Povilas, Bernardas, Steponas, sesutė Ona ir aš žė-



GEGUŽĖS MĖNESIO

Knygutė, kurioje randasi labai gražūs skaitymai kiekvienai dienai per visą gegužės mėnesį. Knygutė buvo išleista Sv. Kazimiero Draugijos, Kaune. Ji yra versta Kun. Pr. Žadeikio. Turi 184 pusl. Kaina tik 25c.

Užsisakydami šią "Gegužės Mėnuo" knygutę, idėkite 25c į konvertą ir prisiųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass., ir tuojau ją gau-site.

miau pasirašiusi nuoširdžiai dė-kojame visiems, kurie maldomis ar koku nors kitoku patarnavimu palydėjo į amžinąjį poilsį mūsų mamytę — Antaniną Raz-nauskienę. Lai Gerasis Dievulis atlygina visiems šimteriopai. Stella.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?



"Darbininkas" išlei-do labai naudingą kny-gutę, kuri labai daug padės tiems, kurie ruo-šiasi gauti Amerikos pi-lietybės antruosius po-pierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai

ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridi-kiulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiš-ki. Norintieji gauti knygutę — "KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?"—idėkite į konvertą 25c ir priklijavę 3c stampą, pasiųskite "Darbinin-ku", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. ir tuo-juau ją gausite.

"DARBININKO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKAMŲ KNYGŲ ---

- ABC Pradžiamokslis - elementorius, 40 pusl. Kaina. 30c.
- DIEVO MOTINOS APSIREIKIMAS ant Kalno La Salette, vertė kun. Ig. A. Abramaitis, 65 pusl. Kaina 25c.
- DR. VINCŲ PIETARIO RAŠTAI. Tomas III, kie-tais apdarais, 267 pusl. Kaina 50c.
- ENCIKLIKA Šv. Tėvo Pijaus XI. Kaina 10c.
- GELIŲ PINTINELE, graži apysaka, 96 pusl. Kaina 20c.
- GEGUŽĖS MĖNUO, Kun. Pr. Zadelkis, labai graži kiekvienai dienai pasiskaitymai. Kaina buvo 50c., dabar parduodame po 25c.
- GYVOJO ROZANCIŲ PASLAPTYS 20c.
- JEZUS KRISTUS — Jo gyvenimas ir darbai. Parašė Vyskupas Būčys, gerl apdarai, 514 puslapių. \$2.50
- JONO KMITO EILES, buvo kaina \$1.00, dabar 50c.
- KATEKIZMELIS — Pirmą išpažintis. Sutaisė Kun. P. Juškaitis. Kaina 15c.
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Kun. Dr. J. Starkus. Kaina \$1.10
- PETRIUKAS — sulietuvino S. Rakauskas pusl. 30 Kaina 15c.
- PILIETYBĖS KATEKIZMAS. Šioje knygutėje ran-dasi klausimai lietuvių ir anglų kalbose. Norin-tiems patapti Amerikos piliečiu šį knygutę yra labai naudinga įsigyti. Kaina tik 25c.
- PIETŲ AMERIKOJE, kelionės įspūdziai. Parašė Kun. J. Paškauskas. Kaina 25c.
- Šv. Elžbieta Tiuringietė — Antanas Fengeris, S. J. 51 pusl. Kaina 25c.
- SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI NUO KRYŽIAUS, parašė kun. Pr. Juškaitis. Kaina 25c.
- SPARNUOTI LIETUVIAI — Darius ir Girėnas. Parašė kap. P. Jurgėla, gerl apdarais. Kai-na \$1.60
- TRUMPAS KATEKIZMAS, vadovėlis pradžios mo-kykloms ir pirmai vaikų išpažinčiai. Paren-gė Kun. J. B. Končius, S.T.D. Kaina 20c.
- TRYS KELEIVIAI, krikščionis, žydas ir turkas. Graži apysaka. Kaina 25c.
- VYTIS KANKINYS (šv. Jurgis) penklių veiksmų tragedija. Parašė V. Nagornskis. Kaina 35c.

NOVENOS

- NOVENA prie šv. Pranciškaus Asyžiečio. Kaina 15c.
- NOVENA prie Motinos Gerosios partietis. Kaina 20c.
- NOVENA prie Dievo Motinos Nuol. Pagelbos. Kaina 15c.
- NOVENA už Sielas Skaistykloje. Kaina 20c.
- NOVENA Stebukl. Medalikėlio D. M. Garbeli. Kaina 15c.
- "TRYLIKA ANTRADIENIŲ SV. ANTONO GAR-BELI". Išleido Kun. Magnus Kazėnas. Kas myli šv. Antaną ir nori gauti jo malonių, lai meldžiasi iš šios knygutės. Kaina 15c.

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS" 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

TINKAMI SCĖNAI VEIKALAI

- APSIRIKIMŲ KOMEDIJA — Atsitikimas iš Ame-rikoniško Gyvenimo. Parašė H. Sienkivič. 20c.
- DRAMOS, sutaisė Jonas Tarvidas. Šioje knygelėje tilpsta trys veikalai: "GERMANA", 2 aktai. Vaidina 2 vyrai ir 7 moterys, "FABIOLA", 5 aktų. Vaidina 12 asmenų ir grupė. Dalyvauja 7 vyrai, 5 moterys, minia, sargai ir kareiviai. "LIURDO STEBUKLAI", 4 aktų drama. Da-lyvauja 21 moteris. Šios knygutės kaina 35c.
- ESUMAS 3 dramos d., "Gims Tautos Genius". Parašė Kun. Leonas Vaičekauskas 15c.
- PILOTO DUKTĖ, 5-kių veiksmų drama. Vertė T. Išleido Kun. Pr. M. Juras. Vaidina vien moters. Vaidina 24 moters ir šokėjos. Kaina 35c.
- UBAGŲ AKADEMIJA ir UBAGŲ BALIUS, vieno-je knygoje dvi komedijos su dainomis. Parašė Seirijū Juozukas. Ubagų Akademijoje da-lyvauja 5 asmenys ir 5 poros ubagų. Ubagų Baliuje dalyvauja 5 poros ubagų ir kiti trys asmenys. Kaina 30c.
- VIENUOLIO DISPUTA su RABINU, vieno veiks-mo juokai, dalyvauja 4 asmenys. Kaina 15c.
- VAIKŲ TEATRAL. Tilpsta trys veikalai: "Ištyr-sime paskui", "Antanukas Našlaitis" ir "Mė-ginimas". Kaina 15c.

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS

yra

mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

Pigiausias laikraštis yra

"VARPELIS"

Metams kainuoja tik \$1.00 Kanadoje \$2.00

Kas prišius daugiau, gaus dovanų vertingų knygūčių. Platintojai, surinkę tris naujas "Varpelio" prenumeratas, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenu-meratų gauna vertingų dovanų.

"VARPELIS"

Duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Tal-pina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas:

FRANCISCAN FATHERS

310 Orchard Street Pittsburgh, Penna. Telephone — Hemlock 6567

WAR BOND QUIZ

- Q. Can Stamps of various denominations be placed in one album? A. More than one denomi-nation in an album greatly increases the work and cost of re-emption. Please, therefore, don't mix denominations.
- Q. May a minor designate a co-owner or beneficiary? A. Yes, if the purchase is made by the minor from his own wages or earnings.
- Q. Do I lose my investment if my War Savings Bond is lost, stolen, or destroyed? A. No; upon satisfactory proof of loss or destruc-tion, the Treasury De-partment will issue a duplicate, usually with-out requiring a bond of indemnity.
- Q. May I register the name of a beneficiary on a Bond with-out his knowledge? A. Yes. Records of War Savings Bonds are con-fidential. It is not nec-essary for the Treasury to contact the ben-e-ficiary during the own-er's lifetime. Only in-dividuals may be named as beneficiaries. No as-sociations, churches, or clubs may be so named.

Remember—the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.